

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Szubotica, 1926 SZERDA december 22.

349. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délután
Telefon: Kiadóhivatal: 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Elfizetési ár negyedévre 165 l.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva-palota)

Clara pacta...

A tartományi választások alkalmából a magyar párt régóta szunynyadó aktivitása is feléledt. A radikálisokkal kötött paktum megnyitotta azokat a sorompókat, amelyek eddig a magyar párt vezetőit tömegeiktől elrekesztették és lehetővé tette, hogy az első szentai nagygyűlésen megválasztott vezeték a második szentai nagygyűlésen megkezdhesék az agitációt a párt végleges megszervezésére.

A második szentai nagygyűlésen elhangzott beszédek célja természetesen az volt, hogy a Vajdaság magyar népét a paktum szükségességéről meggyőzzék és összetartásra buzdítsák. Nem csinálunk titkot belőle, hogy ebből a szempontból a menyasszonyról és hozományról szóló melafórat nem tartjuk szerencsésnek. A házasságkötésnél fontos körülmény ugyan a hozomány, de a vőlegény erről nem igen szokott beszélni a menyasszonynak, legalább is az esküvőig nem és leendő élettársa esetleges szépséghibáit a boldog jövő reményének csillogó fátylával takarja el. Kevesebb hasonlat és több tárgyi argumentum szükséges a paktum előnyeinek méltatására.

Főlöszleges szerintünk az is, hogy a kudarcokért, amik eddig a magyar pártot érték, a felelősséget az ok és okozat sorrendjének megfordításával, a magyarság tömegeire hárítsák át. Egy hibás politika likvidálásakor nincs jogosultsága látszatok kiszínezésének és a valódi okok elretusálásának. Bizvást meg lehet állapítani, — ez nem árt, sőt használ az ügynek — hogy nem a tömegek támogatásának hiánya tette a vezetőket harc képtelenné, hanem a vezetők nem célszerű taktikája szolgáltatta ki a tömegeket az ellenkező irányú agitációknak. Uj utra kellett lépni, mert a régi balsikerek bánatköveivel volt kirakva.

Az igazi hangozó a szentai nagygyűlésen Nagy Ödön dr. ütötte meg, aki szemléletes érveket talált a paktum igazolására anélkül, hogy a meddő múlt felszámolásánál a kelletnél többet mondott volna. A paktumot meg kellett kötni, mert a mindennáron való ellenzéki kérdés tartathatatlannak bizonyult. *Sapientia sat.* Ami pedig a jelent illeti, a paktumnak máris megvan az eredménye a magyar párt agitációs szabadságában és a választói névjegyzékek kiigazitásában. Ez a vívmány maga is értékes gyümölcse a radikálisokkal való megegyezésnek. Az ország legnagyobb gubernementális pártja részéről a magyarság iránt megnyilvánult bizalom és megértés biztató jel arra nézve, hogy a most létrejött politikai fegyverbarátság állandó lesz. A magyarságnak arra kell törekednie, hogy a tartományi választások kimenetele megfelelően annak a várakozásnak, amelyet a radikálisok a magyarok támogatásához fűznek és ezért minden magyar nemzetiességű választónak a magyar párt közösségében a helye.

Ez a nem szellemeskedő, de a célirányt világosan kijelölő gondolatmenet pontosan beleesik a magyar párt állásfoglalásának vonalába és semmiféle érzékenységet nem hozsol fel. A magyarság őszintén ki-

vánja, hogy a radikálisokkal kötött pártszövetség a tartományi választások után is fennmaradjon, mert szilárdan meg van róla győződve, hogy egy ilyen nagy és tekintélyes párt jóindulata érlelő hatást gyakorol a kisebbségi jogokra. Tekintet nélkül azonban a helyzet alakulásának eshetőségeire, amelyek egy paktumot könnyen megfoszthatnak létalapjától, a magyarságnak tisztában kell lennie azzal, hogy a tartományi választások sorsdöntően fontos erőpróbnának vetik alá. Nem szabad, hogy a faji többséghez tartozó pártok programjának analízise és egybevetése — a menyasszony külsejé-

nek és hozományának hánytorgatása — befolyásolja a magyarságot magatartásában. Most csak egy feladatuk lehet a vajdasági magyar választóknak: esorbitatlan egységgel eszkömpálni azt a váltót, amit megbízottaik aláírtak és ezzel demonstrálni, hogy mint politikai szövetségesek milyen számottevő értéket képviselnek.

Még ha a radikálisok hivatalos lapja, a *Samouprava* nem is tenne olyan örvendetesen emelkedett tónusban hitet a nemzetiségek egyenjogúsága mellett és nem is szállna olyan erélyesen szembe a *Recs* túrelmetlen nacionalizmusával, akkor is

a magyarság eminens érdeke volna, hogy a paktumban vállalt kötelességét hűségesen teljesítse. Pillanatnyilag egészen mellékes, hogy melyik párt mit ígér, hogy melyik párttól mi várható és hogy a közel vagy távol jövőben milyen párt vagy koalíció kerülhet uralomra. Itt csak arról lehet szó, hogy a magyarság megmutassa az egységében rejlő erőt, amelyet aztán, ha arra kerül a sor, bármilyen kombinációban hasznosíthat a kisebbségi célkitűzések javára. Ha erről megfélekedne, önmagát itélné helyrehozhatatlanul az elhanyagolható tényező siralmas szerepére.

Davidovics Ljuba kapott mandátumot koncentrációs kormány alakítására

Meghiusult Uzunovics missziója — Maguk a demokraták sem biznak Davidovics mandátumának sikerében — A horvát parasztpárt és a szlovén néppárt hajlandók támogatni Davidovicsot — A radikális klub szerdán dönt

Szerda este eldől az új kormányalakítási kísérlet sorsa

Beogradból jelentik: Kedden délután egy órakor bekövetkezett az, ami Uzunovicsnak a pártvezérekkel folytatott tárgyalásaiból előrelátható volt, hogy

Uzunovics visszaadta öfelségének mandátumát, amelyet koncentrációs, vagy széles koalíciós munkakormány alakítására kapott.

Uzunovicsnak ezt a lépését megelőzték a pártvezérekkel folytatott tanácskozásai, amelyek nyilvánvalóvá tették, hogy

azon az alapon, ahogy a pártok követelték, Uzunovics nem tud és nem hajlandó kormányt alakítani.

Ezzel lezáródott az oly régóta húzódo kormányválság első fejezete.

Kedden délután a válság újabb fordulópontjához jutott:

Davidovics Ljuba, a demokrata párt elnöke kapott megbízást kormányalakításra.

Davidovics meg is kezdte tárgyalásait a pártok vezetőivel.

Uzunovicsnak az volt a feladata, hogy lehetőleg minél több pártból alakítsa meg kormányát. A helyzet megítélésénél nem tévesztette szem elől azt, hogy milyen külpolitikai körülmények vezettek közvetlenül a kormány lemondására. Ebből a szempontból azonban Uzunovics kísérletezéseivel eltöltött időt elfecséreltnek tekintik politikai körökben. *Uzunovicsról eddig mindig elismeréssel állapították meg ellenfelei is, hogy sok tapintattal és nagy taktikai érzékkel vezette a kormány ügyeit súlyos belpolitikai válságokon keresztül is.* Ez alkalommal azonban szinte egyöntetű a politikai világ felfogása, hogy

Uzunovics súlyos taktikai hibákat követett el a kibontakozási tárgyalások körül.

Hallani olyan véleményt is — ezt egyébként Radics is hangsúlyozta egyik beszédében — hogy

egészen más lett volna a helyzet, ha Uzunovics a mandátum

birtokában összehívta volna a pártvezéreket együttes konferenciára és így kísérelte volna meg az ellentétek kiegyenlítését és a koncentráció létrehozását.

A válság elején az olasz-albán egyezmény hatása alatt alig akadt volna párt, amely magára vállalta volna a felelősséget egy nemzeti koncentrációs kabinet meghiusításáért, amikor erre külpolitikai szükség van. Uzunovicsnak a pártvezérekkel folytatott külön-külön tanácskozásain ez a momentum nem érvé-

Uzunovics tanácskozása a pártvezérekkel

A radikális klub hétfő esti határozata után Uzunovicsnak az volt a feladata, hogy újból felvegye a tanácskozások fonalát a pártvezérekkel. A deszignált miniszterelnök kedden reggel megjelent hivatalában, ahova egymásután érkeztek meg a radikális párti miniszterek. Uzunovics tíz óráig tanácskozott a lemondott kormány radikális tagjaival, majd az udvarhoz ment, ahol rövid ideig tartózkodott és onnan a parlamentbe hajtatott. Uzunovics hír szerint

közölte öfelségével a radikális klub határozatát, különösen arról, hogy a demokraták követeléseit a klub visszautasította.

Mialatt a radikális párti miniszterek a miniszterelnökségen tanácskoztak, a parlamentben is élénk élet folyt. Egymásután érkeztek meg a pártvezérek és a klubok meglettek képviselőkké, akik feszült figyelemmel várták a fejleményeket. Nagy feltűnést keltett, hogy

Sibenik Jankó dr. Radics-párti miniszter felkereste Davidovics Ljubát és hosszasan tanácskozott vele.

Ezzel kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, hogy Radicsék rá akarják bírni a demokratákat Uzunovics missziójának meghiusítására. Amikor az újságírók Davidovicsához erre nézve kérdést intéztek, *Davidovics kijelentette, hogy erről nem mond-*

nyesült kellőképp és így elvesztette hatását az ország számára az a minden oldalról helyesléssel kísért gesztus, a mellyel Ninesics és az egész kormány az olasz-albán egyezmény elleni tiltakozásul lemondott.

Uzunovicsnak a tárgyalások folyamán egyik párttal sem sikerült megegyeznie, különösen nem a demokratákkal és a szlovén néppárttal és így nem maradt más hátra, mint-hogy kedden délután visszaadja mandátumát.

hat semmit. Arra a kérdésre, igaz-e, hogy tárgyalások folynak Davidovics és a Radics-párt között, Davidovics így válaszolt:

— Nem igaz. Sibenik egyike a Radics-párt legjobb embereinek, akivel szóba lehet állni.

Uzunovics, mihielyt megérkezett a parlamentbe, magához kérte Davidovics Ljubát a miniszterelnöki szobába. A tanácskozás azonban alig öt percig tartott; utána *Davidovics* a következőket mondta az újságíróknak:

— Uzunovics közölte velem, hogy bizonyos követeléseinket, így a községekre, Makszimovics Bózsó eltávolítására és a tárcák elosztására vonatkozó követeléseinket nem teljesítheti.

Ami a tárcákat illeti, hacsak a mi két pártunkról volna szó, menne a dolog, így azonban nem.

— Végül miben maradtak? — kérdezték az újságírók.

— Kérdezzék meg őt — mondotta Davidovics. — Nem egyeztünk meg. Uzunovics azt hiszi, hogy még gondolkoznia kell.

Uzunovics ezután Radics Pavlet kérte magához, miután Radics István általános meglepetésére nem érkezett meg Zagrebból. A tanácskozás husz percig tartott és utána Radics Pavle az újságírók kérdésére meglehetősen kelleltenül így válaszolt: *— Nem tárgyaltunk a feltételek-*

ről. Arról beszéltünk, amivel Uzunovics most foglalkozik, valamint azoknak a pártoknak egymáshoz való viszonyáról, amelyekkel ő tárgyal.

— Ez azt jelenti, hogy nincsenek önök közt vitás kérdések? — kérdezte egy újságíró.

Radies Pavle a kérdésre nem vá-

Korosec nyilatkozata a szlovén néppárt sérelméről

Uzunovics még Koroseccal tárgyal, aki a tanácskozás után a következő hosszabb nyilatkozatot tette az újságírók előtt:

— Mi, szlovének egyizben már kiábrándulva távoztunk Beogradból. Ennek a válságnak során

azt követelték tőlünk, amit még soha senkitől nem követelték, hogy mondjunk le programunk fontosabb pontjairól.

Ez olyan erőszak, amire nincs példa. Ugy kell gondolkozunk, ahogy a többség, különben kizárnak az egyesülésből. Követelik tőlünk, hogy mondjunk le »klerikalizmusunkról«, ahogy Radies kívánja és »autonomizmusunkról«, ahogy Radies és Uzunovics kívánja. Ami a legrosszabb és ugyanakkor nevetséges is, senki sem tudja megmondani, miben áll a mi klerikalizmusunk és autonomizmusunk.

Mi nem vagyunk klerikalizmus, hanem politikai párt, a leghaladóbb szociális és gazdasági programmal.

Nem vezet minket sem Róma, sem a püspökség. A mi programunk a szlovén nép szervezett, szabad akarat.

Autonomizmusnak nevezik a szlovén népnek azt az óhaját, hogy széles önkormányzat keretében dolgozhasson nyelvéről és kulturájáról.

Ez az a keret, amelyben az egész

laszolt.

Radies Pavle után Uzunovics dr. Mehmed Spahóval tárgyal. Spaho később kijelentette az újságíróknak, hogy ugyanolyan véleményt nyilvánított Uzunovics előtt, mint Davidovics és kérte a deszignált miniszterelnököt, hogy siettesse a tárgyalásokat.

szlovén nép a maga jövőjét látja. Ez nem állampolitikai kérdés, nem az állam leromlásának vagy gyengítésének kérdése, hanem az igazi demokráciáé, amely elismeri minden nép számára a szabad fejlődés jogát.

— A radikálisok is az alkotmány revíziója mellett vannak, ha ennek szükségét mutatkoznak. Ugyanazok a demokraták és a boszniai muzulmánok is, akik szintén autonómiát kívánnak.

Mindezek a pártok alkothatnak kormányt ebben az országban, csak a szlovén néppárt nem, a mely pedig a szlovén nép igazi többségét jelenti. Csak neki kell programunk fontos pontjairól lemondani és megaláznunk magunkat úgy, ahogy a horvátok vezére megalázkodott.

Mi elismerjük az államegységet, az alkotmányt és mindazt, amit egy jó állampolgárnak el kell ismernie és mégsem gondolkozhatunk a saját fejlődésünkkel, nem lehet önálló véleményünk arról, hogy milyen legyen az állam ideális berendezkedése. Azt követelik tőlünk, hogy mondjunk le megvívásunkról. Ez a legnagyobb erőszak, ami elképzelhető.

— Haza fogunk menni, hogy rámutassunk erre az erőszakra. Mondja ki most is, mint mindig, maga a szlovén nép az utolsó szót — fejezte be nyilatkozatát Korosec.

Uzunovics visszaadja mandátumát

Amikor Uzunovics visszatért a parlamentből a miniszterelnökségre, az újságírók kérdésére a következőt mondotta:

— Amíg mandátumom van, nincsen mondani valóm.

Félelykor Uzunovics az udvarhoz ment és negyedkettőkor távozott onnan. Ekkor az újságíróknak a következő nyilatkozatot tette:

Mandátumomat, amelyet Öfelségétől koncentrációs, vagy széles koalíciós munkakormány alakítására kaptam, legjobb akaratom mellett sem tudtam megvalósítani és ezért a mandátumot visszaadtam Öfelségének.

Az okok és körülmények, melyek erősebbek voltak a jóakarathoz, ismeretesek önök előtt, mert bár én hallgattam, azok az urak, akikkel tárgyaltam, értesítették önöket részben közvetlenül és még inkább olyan nyilatkozatok útján, amelyeket párt-

Trifkovics Márkó ajánlatára adott Öfelsége mandátumot Davidovicsnak

Miután Uzunovics visszaadta mandátumát Öfelségének, a parlamenti szokások értelmében Öfelsége Trifkovics Márkót, a parlament elnökét hívta magához, hogy tőle kérjen véleményt a továbbiak tekintetében. Trifkovics Márkó félnégytől félhatig volt a királynál.

Trifkovics azt tanácsolta Öfelségének, hogy ismét koncentrációs, vagy széles koalíciós kormány alakítására adjon megbízást és pedig Davidovics Ljubának.

mint a radikálisok után legnagyobb parlamenti párt elnökének.

Mialatt Trifkovics Márkó az udvarnál tartózkodott, öt órakor Öfelsége magához hívatta Davidovics Ljubát, aki ottól hatig volt audiencián.

A parlamentben azalatt, míg Uzunovics az udvarnál volt, rendkívül élénken vitatták meg azt a tényt,

amik tekintélyes tagjai adtak naponként a közvéleménynek. Magától értetődik, hogy sok dologra, amiről a tulsó oldalon beszéltek, válaszolni kellett volna, de mi a tárgyalások folyamán szükségesnek tartottuk, hogy minél rezerváltabbak legyünk, nehogy a cél szenvedjen. Ha beszélhetünk volna, megmondtuk volna a véleményünket minden dologról és minden feltételről, amit elfogadhatatlannak tartunk.

Végül ki kell jelentenem, hogy mindazok, akikkel tárgyaltam, jóakaratot tanúsítottak és az volt a törekvésük, hogy az ügy kedvezően fejeződjék be.

Azonban a politikában a jóakarát gyakran nem elegendő. Tudom, hogy önöket érdekli most már a válság további fejlődése. E pillanatban azonban önök valószínűleg többet tudnak, mint én — fejezte be nyilatkozatát Uzunovics.

hogy a demokrata egyesülés vezérének Öfelsége magához hívatta. A demokraták körében az a vélemény alakult ki, hogy Davidovics nem fogadja el a kormányalakítási mandátumot, mert egy koncentrációs kormány esélyei minimálisak és a helyzet a demokraták számára annyival is inkább tiszta, mert a radikálisok magatartása a demokraták feltételével szemben már ismeretes. A demokrata pártnak ez a felfogása azonban nem igazolódott, mert — mint kiderült —

Davidovics Ljuba a kormányalakítási mandátumot elfogadta.

Davidovicsot, amint az udvartól távozott, nagy csoport újságíró várta és kísérte el gyalog a parlamentig. Utközben Davidovics a következőket mondta az újságíróknak:

Mandátumot kaptam Öfelségétől, ugyanolyan mint Uzunovics, koncentrációs vagy széles

koalíciós kormány alakítására.

— Elfogadta-e önök ur a megbízást?

— Miért ne fogadtam volna el? Mandátumot szokás elfogadni.

Megbízatásom Trifkovics Márkó javaslatára történt és ezt kérdészemre Öfelsége is kijelentette.

Most majd meglátom, mit lehet tenni.

— Van-e kilátás arra, hogy elnök ur még ma este megállapíthatja, vajon megtarthatja-e a mandátumot?

— Nem megy ez olyan gyorsan. A radikálisoknak is aludniuk kell erre egyet. Azonban nem fogok úgy eljáráni, mint Uzunovics. *Nálam gyorsabban fog menni.* Megint egy rövid gond a nyakamon — tette hozzá mosolyogva.

— Kivel fog a radikálisok közül tárgyalni?

— Ezt majd ők fogják meghatá-

Davidovics megkezdte kibontakozási tárgyalásait

Davidovics először párthíveivel tanácskozott, azután magához kérte a pártvezéreket, akikkel külön-külön röviden ismertette mandátumát.

Először Mihajlovics Ilija, a radikális klub alelnöke kereste fel Davidovicsot, akinél néhány percig tartózkodott. Távozásakor kijelentette az újságíróknak, hogy Davidovics közölte vele, milyen mandátumot kapott, mire ő azt mondotta, hogy ő maga nem mondhat semmit, mindaddig, míg a klub nem dönt. A radikális klub szerda délelőtt kilenc órakor ül össze.

Mihajlovics Ilija után Radies Pavle látogatta meg Davidovicsot és egynegyedórát tartózkodott nála. Távozásakor az újságíróknak a következőt mondotta:

Elvileg megegyeztünk, kérdés azonban, sikerül-e Davidovicsnak a kormányt megalkotani.

Korosec tíz percig tárgyalta Davidovicsal, majd a következőleg nyilatkozott az újságíróknak:

— Davidovics értesített a megbízatásáról és azt a kívánságát fejezte ki, hogy mi is vegyünk részt ebben az együttes munkában. Kijelentettem neki, hogy

klubunk teljes bizalommal van személye iránt és a mi résziünkről semmiféle nehézséggel találkoznunk nem fog.

Davidovics a pártvezérekkel folytatott tanácskozás után Mihajlovics Ljubával meglátogatta Trifkovics Márkót és vele fél óra hosszat tárgyalta.

Nem biznak Davidovics mandátumának sikerében

Davidovics mandátumával a válság megoldása politikai körök felfogása szerint valóban nem jutott előbbre.

Davidovics megbízatását csak annak jeléül tekintik, hogy a korona szigorúan ragaszkodik a parlamenti szokásokhoz és a radikálisok mandátumának sikeretelensége után a szamban legerősebb párt vezérének adott megbízást.

Maguk a demokraták sem biznak Davidovics tárgyalásainak eredményében. Szerda reggel kilenc órára összehívták a radikális klubot, amely tíz órára valószínűleg kijelöli azt a politikust, aki a klub nevében tárgyalni fog Davidovicsal. A határozat azonban előreláthatólag meg fogja kötni az illető politikus kezét, úgy hogy nem fogja átletni azokat a határokat, amelyeket Uzunovics maóra nézve kötelezőnek tartott a radikális párt érdekeinek szempontjából.

Általános vélemény szerint Davidovics legkésőbb szerda estig befejezi tanácskozásait és viszadja mandátumát Öfelségének.

Arra nézve, hogy mi lesz azután, különböző verziók vannak forgalom-

rozni. Vagy Mihajlovics Ilijával, vagy Trifkovics Márkóval, vagy Uzunovicsal.

Nem lehet tudni, ki náluk a vezér.

— Ugy látszik az ön pártját tekintették a második legerősebbnek és nem a Radies-pártot?

— Nekünk ötven, nekik negyvenkilenc képviselőjük van, tehát mi vagyunk a második legerősebb párt.

Én ugyanis nem mint a demokrata párt, hanem mint a demokrata egyesülés elnöke kaptam mandátumot.

— Optimista-e ön elnök ur?

Ekkor Davidovics és az újságírók a parlament elé értek. Davidovics szívélyesen elbucuzott az újságíróktól és kijelentette, hogy most elbarátaival fog tanácskozni az új helyzetről.

ban. A legtöbben azt hiszik, hogy a korona ezután Trifkovics Márkónak, aki a koncentrációs kormány alakítását javasolta és annak lehetőségét hangoztatta, fog erre mandátumot adni.

Egy másik verzió szerint **Öfelsége egy Radies-pártinak is fel fogja ajánlani a mandátumot, hogy ezzel az alkotmányos szokásokat a legmesszebbmódon honorálja.**

Radikálistársa körökben egy ilyen mandátumot az alkotmányos szokások szempontjából kedvezőnek ítélik meg, bár annak sikerében egyáltalán nem biznak.

Az ellenzéki pártok szerint nincs más kiút, mint választási kormány alakítása. A radikálisok azonban remélik, hogy még a katolikus karácsony előtt sikerülni fog egy munkakormány alakítása.

Trifkovics Márkó optimista

Trifkovics Márkó környezetében úgy tudják, hogy a parlament elnöke azért ajánlotta Öfelségének Davidovics megbízását, mert Davidovicsot régi és új politikusként tartja, akinek a háború előtt és után is többször sikerült koalíciós kormányt alakítania. Trifkovics Márkó ezuttal is bizik abban, hogy Davidovics missziója sikerülni fog.

Davidovics nyilatkozata tárgyalásairól

Miután befejezte tárgyalásait Mihajlovics Ilijával és Trifkovics Márkóval, Davidovics Ljuba a következőképpen nyilatkozott:

— Holnap folytatjuk a tárgyalásokat, mára körülbelül készen vagyunk. Közöltem az emberekkel megbízatásomat.

Radicsal jól áll a dolog, Koroseccal szin én, a radikálisokkal: majd meg'atjuk.

Különbö a radikális klub holnap délelőtt ülést tart és kijelöli azokat, akik velem tárgyalni fognak. Ami a többi csoportokat illeti, azokat akkor hívom meg, amikor emezekkel letárgyaltam.

A miniszterelnökség kommunikéje

A miniszterelnökség sajtóirodája a kormányválságról az esti órákban a következő kommunikét adta ki:

— Öfelsége a király visszavette a mandátumot Uzunovics urtól. Meghívta Trifkovics Márkót, a képviselőház elnökét, hogy tőle véleményt kérjen arra vonatkozólag, hogyan látja a kormányválság fejlődését. Trifkovics arra kérte Öfelségét, bizza meg Davidovicsot, hogy kísérelje meg egy koncentrációs munkakormány alakítását. Ez előterjesztés alapján Öfelsége meghívta Davidovicsot audienciára s megbízta egy koncentrációs, vagy széleskörű koalíciós munkakormány alakításával. Davidovics ezt a megbízást elvállalta és megkísérli a munkakormány megalakítását.

KISEBBSÉGI ÉLET

Petrovici román közoktatásiügyi minisztert a napokban felkereste egy magyar küldöttség, mely a kisebbségi iskolák nyilvánossági joga és az anyanyelv oktatás szabadsága érdekében interveniált. A küldöttség előtt kijelentette az elintézés alatt lévő nyilvánossági jog iránti kérések. Neki, mint miniszternek az az álláspontja, hogy azok az iskolák, amelyeknek már meg volt a nyilvánossági jogok, föltétlenül visszakapják azt. Olyan esetben, ahol vitás ez a jog, bizottság fog dönteni, de ezek is a fentjelzett terminuson belül nyernek elintézt. A miniszter igen fontos kijelentést tett az anyanyelv használatának régióta vitatott kérdésében is. »Respektálni kell — mondta a miniszter — az anyanyelv jogait. Aki magyarnak, vagy németnek deklarálja magát, az magyar, vagy német iskolába járathatja gyermekeit. Ez a deklaráció azonban őszinte kell hogy legyen. Az a zsidó, aki például magyarnak deklarálja magát, az legyen magyar is minden életmegnyilatkozásában. Aki magyar iskolába szeretné járattatni gyermekét, az nem hódolhat például cionista, vagy más eszméknek. A deklaráció valódiságát különben a helybeni hatóságok fogják ellenőrizni, melyeknek megmarad a mindenkori ellenőrzési joguk is. E néhány szempont aláhuzásán túl különben biztosítom a szabad iskolaválasztás jogát az ország minden nemzetisége részére.« A küldöttség egyik tagja, Weisz Sándor képviselő így nyilatkozott: »A miniszter ur magatartásából azt következtetem, hogy a magyar párt az utóbbi időben nem végzett hiábavaló munkát, mert a zsidó delegáció számára a terrénüm láthatólag elő volt készítve. Három konkrét kérdéssel mentünk és ezek: a zsidó iskolák államsegélye, az anyanyelv használata és a nyilvánossági jog. A miniszter válaszában teljes tájékozódottságot árult el és ígéretet, amiket tett, komoly reményekre jogosítanak.«

*

A szlovenszói magyar párt, mint ismeretes, elhatározta, hogy bizonyos engedelmények fejében, támogatni fogja a kormányt. A határozat igen nagy örömet keltett azokban a politikai körökben, ahol már régóta dolgoztak a magyarsággal való kibékülésen. Az egyik vezető cseh politikus a magyar párt döntéséről a következőket mondotta: »Végre győztünk, mert az igazság melettünk volt és győznünk kellett államunk érdekében, mely az állandó belpolitikai válság miatt elsorvadt volna. A békülmi akarókat az örök harcot tartani a nemzeti állam fantazmagóriáival, mert elhitették, hogy a hatmillió cseh harca a hétmillióra rugó nemzetiségekkel szemben kedvező kilátásokat kecsgett. Csak igen kevesen voltak — akiket emiatt szívesen megköveztek volna — akik kezdettől fogva a nemzetiségekkel való kibékülést követelték. Új köztársaságunkba nem akartuk a régi Ausztria büncit áthozni, melyek tulajdonképpen a monarchia pusztulását okozták. Benes külpolitikai kíváncsalmának állította be a cseh hegemonia megteremtését: egy ideig el is tudta hitetni, hogy ennek így kell lennie, amikor minden esemény neki adott igazat. De mi helyt a nagy államok között a feszültség megszűnt és a külpolitikában is békülkenyebb atmoszféra köszöntött be, teljesen szembe helyezkedtünk Benes álláspontjával, melyet Svehla segítségével nagy erőfeszítések után sikerült meghátráztatnunk. Benes a németekkel való megegyezést külpolitikai szükségletnek állította be, ezzel mintegy szépségtapaszt keresve belpolitikai kudarcára.«

*

Az erdélyi magyar párt nevében Gyárfás Elemér dr. a szenátusban hosszabb nyilatkozatot tett a félirati vitában. »Az ország gazdasági fejlődését — mondotta Gyárfás — csak az összes

erők együttműködésével érhetjük el. A legyengülésünk az egész országnak kára, mert nem fejlődhet egy ország gazdasági élete, ha annak egyik rétege beteg és senyved. Mi tehát integráns résznek tekintjük és érezzük magunkat az ország gazdasági életében. Sem a trónbeszéd, sem a felirat nem említi meg a nehéz pénzügyi helyzetet, nem beszél azokról a nehézségekről, melyekkel gazdasági életünk összes ágazatai küzdenek és különösen nem említi meg egyáltalában a pénzkérdést, a leu árhullámzását, az óriási pénzhányt és a hitel teljes hiányát, holott valójában ez az eredő oka gazdasági életünk összes betegségeinek. Egy ország valutájának értéke nem függ csupán gazda-

ságától, mégcsak kereskedelmi mérlegetől sem, hanem egész közgazdasági politikájától, sőt kül- és belpolitikájától is. Ezuttal is elsősorban azt kell kijelentem, hogy követeljük mindenekelőtt a teljes s végleges szákitást azzal a politikával, mely a leunek aranyparitásra való felemelésére törekedett s teljes komolysággal és határozottsággal követeljük a leu sürgős stabilizálását. A jelenlegi pénzhány logikus következménye a leu revalorizálása érdekében folytatott deflációs politikának, míg a kamatlábak horribilis emelkedése, ami tönkreteszi egész gazdasági életünket, elkerülhetetlen következménye az ekként teremtett mesterséges pénzhány-nak.

Anglia elismeri te a kantoni kormányt

Angol memorandum a Kinában lévő etendő politika ügyében

Londonból jelentik: A Kinában követendő politika ügyében illetékes angol körök memorandumot szövegeztek meg, amelyet a hét végén tesznek közzé. A sajtó szerint a memorandum a következő két pontot foglalja magában:

Az angol kormány hajlandó a kínai kikötők vámióvedelmét a központi kormány helyett az egyes tartományi kormányok rendelkezésére bocsátani és az angol kormány kijelenti, hogy

elismeri a pekingi exterritoriális bizottság által a területen kívülség kérdésében felállított alapelveket.

Az angol sajtó meglepedéssel állapítja meg, hogy

a memorandum a kantoni kormány de facto elismerését jelenti,

ugy hogy az angol és a kantoni kormány között a közvetlen tárgyalások rövidesen már megkezdődhetnek.

Amerikai professzorok manifesztuma a háborus adósságok revíziójáért

A sajtó kedvezőtlenül fogadja a manifesztumot

Newyorkból jelentik: Az Egyesült-Államok negyven híres professzora manifesztumot tett közzé, a melyben az aláírók indokaikat felsorakoztatva,

az Amerikával szemben fennálló európai háborus adósságok revíziója mellett szállnak síkra.

Az amerikai sajtó vegyes érzésekkel fogadja a manifesztumot. A Newyork Times szerint

a manifesztum egyenes provokációja az amerikai kormánynak és annak minden bizonytalansággal és hatása az amerikai nép legszélesebb rétegeiben is. A republikánus sajtó szerint

a kormány a manifesztumban

foglalt javaslatokat semmieset- re sem fogja tekintetbe venni és továbbra is változatlanul ragaszkodik a háborus adósságok ügyében eddigi álláspontjához.

Mint: Párisból jelentik, a Matin washingtoni jelentése szerint Borah szenátor a kolumbiai egyetem negyven tagjának manifesztumával kapcsolatban újságírók előtt kijelentette, hogy véleménye szerint addig, amíg Európa az Egyesült-Államokban a szokásos kamatot meghaladó kamatok mellett vesz fel kölcsönt amerikai bankoktól, nincsen szükség arra, hogy az utolsó években kötött adósságrendező egyezményeket revízió alá vegyék.

A frank rohamos javulása gazdasági katasztrófával fenyegeti Franciaországot

Hatósági intézkedéseket sürgetnek a munkanélküliség csökkentésére és a frank áremelkedésének megállítására

Párisból jelentik: Több napos stabilitás után a francia frank hétfőn este ismét nagy árfolyást ért el. A hétfő délutáni 20.725-ös zárlattal szemben este 21.05-ig javult a frank. Ennek megfelelően Párisban a valuták niabb mélypontra zuhantak. Az angol font, amely még délelőtt 121.5 frankba került, estig már 119.5 frankig esett és hasonló volt az áruhátnás a többi külföldi fizetési eszköz-nél is.

A frank árfolyamának új rohamos áremelkedése gazdasági katasztrófával fenyegeti Franciaországot.

A legnagyobb gyárak már hosszabb ideje korlátolt üzemmel dolgoznak és sorban bocsájtják el munkásaikat, mert a kivétel teljesen megbénult a drága frank miatt.

A munkaügyi hivatalban hétfőn szaktanácskozás volt, amely azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy miképpen lehetne megmenteni a munkásokat attól, hogy télvíz idején kenyér nélkül maradjanak. A konferencia emlékiratot fog a kormány elé ter-

jeszteni, amelyben, felkérlik a köz-munkaügyi és kereskedelmi minisztereket, hogy kössék lelkükre a nagy ipari üzemek vezetőinek, hogy

elsősorban a munkaidő leszállításával igyekezzenek a bajokon segíteni és ne bocsássák el munkásaikat, egyúttal a hatóságok szigorítsák meg a külföldi munkások ellenőrzését.

A cél az, hogy addig ne lehessen elbocsájtani francia munkást a gyárakból, amíg azokban külföldi munkás van alkalmazva. Hatósági intézkedést sürgetnek arra nézve is, hogy a külföldi munkások tartózkodási engedélyét annak lejártá után ne hosszabbítsák meg és az új munkások beözönlésnek vessenek gátat.

A Figaro keddi számában »Utolsó figyelmeztetés« című cikkében sürgeti a devizapiac szigorú ellenőrzését és azt fejtegeti, hogy

minden körülmények közt meg kell akadályozni a frank árfolyamának további emelkedését, mert ami hétfőn történt a tőzsdén, pusztulással fenyegeti a

francia gazdasági életet. A spekuláció tudja — írja a lap — hogy a pénzügyi kormány devizavásárlásaival immobilizálta magát és nem rendelkezik többé frankkészlettel, hogy a szabad piacot ellássa, tehát háboríthatatlanul garázdálkodhatik. Két eszköz áll a pénzügyi kormány rendelkezésére, hogy ettől a veszedelemtől szabaduljon: az egyik, hogy

a kormány haladéktalanul nagyobb előleget folyósít asszon magának a francia jegybank által, vagy pedig új kincstári kölcsönt kell felvenni, még pedig minél előbb.

A lap végül megállapítja, hogy csak így mozgósíthatja a kormány a szükséges készpénzt és csak így kerülheti el, hogy a frank árfolyama kicsusszék ellenőrzése alól.

Politikai botrány Amerikában

az ellenséges vagyonok elpocsékolásából

Newyorkból jelentik: A petróleum botrányról veteledik

az Egyesült-Államok új politikai botránya: az ellenséges vagyonok elherdálása,

amelyről a World hasábos tudósításokat közöl.

A lap leleplezése Mac Car állami főellenőrnek a köztársasági elnökhöz és a parlamenthez benyújtott jelentésén alapszik. Eszerint sok millió dollárról van szó, a mit az állami ellenőrző hivatal hanyagsága következtében az egykori ellenséges vagyonokból elpocsékoltak,

illetve mindenféle címen elszámoltak. A legmegdöbbentőbb részlete a jelentésnek az, hogy

állami hivatalnokokat vesztettek meg

és részeltettek a felszámolásban, alkalmazzák, vagy egyszerűen megfizették őket, az elköltött milliókat pedig mint províziót könyvelték el.

Borah szenátor a karácsonyi szünet után a szenátusban szóváteszi az ügyet, mert a szenátor szerint a botrány az Egyesült-Államok kormányának rovására megy.

Az Egyesült-Államokban óriási izgalmat kelt Mac Car főellenőrnek a parlamenthez terjesztett jelentése, amelyet a legutóbbi jelentések szerint már a szenátus is tárgyal. A szenátus ülésén Borah szenátor kijelentette, hogy

az idegen vagyonok kezelőbizottsága a legnagyobb rablást követte el, amelyet Amerika története ismer.

Borah szenátor ötvenezer dollár megszavazását kérte a szenátustól, amely fölött korlátlanul rendelkezhetne, amely lehetővé tenné, hogy a korrupciós ügyet teljesen kivizsgálja.

King demokrata szenátor követelte a korrupció szigorú kivizsgálását, mert ehhez hasonló ügy példa nélkül áll Amerikában. Alabama állam szenátora, Hefflin Tomas kijelentette, hogy Smithet, a petróleumpanama egyik szereplőjét Dangehrty bizalmi emberei meggyilkolták, mert tulsókat tudott az állami tisztviselők felől. A szenátor szerint Smithet washingtoni irodájában lötték agyon, a hivatalos jelentés azonban azt állította, hogy Smith deliriumos rohamában halt meg.

A leleplezés a szenátusban óriási feltűnést keltett.

A Városi Kávéházban

d.e. frisse és olá-u világos és barni sör és friss villásreggeli kapható.

E-tel örendü konyha áll a t. vendégek rendelkezésére. 1777

FOGHÁZRÓL-FOGHÁZRA

Kémkedéssel és határvárossal vádolták Magyarországon egy pasicsevói földmivest, aki 1923-ban itt védte a határon és csak három évi raboskodás után került haza

A szubotocai határrendőrségen kedden reggel a szolgálatot teljesítő rendőrtisztnél jelentkezett Markovics Milán huszonnyokéves pasicsevói földmives. Előadta, hogy Magyarországból szökött át és kérte, hogy szállítsák haza, Pasicsevóra.

Markovics Milán három évvel ezelőtt tűnt el egy vasárnapon, amikor a jugoszláv-magyar határra ment ki barátait meglátogatni. Szülei azóta semmit sem hallottak róla és azt hitték, hogy szerencsétlenség áldozata lett. Most azonban kiderült, hogy a szerencsétlen ember ez idő alatt magyarországi börtönökben szütylődött.

Markovics Milán pasicsevói gazdálkodó fia, a háború után katonai szolgálatot teljesített a SHS hadseregben és a jugoszláv-magyar demarkációs vonalra került Kelebiára. Mint határparancsnok 1922. évig teljesített szolgálatot, amikor pénzügyőri szolgálatba lépett. 1923. év július hónapig pénzügyőr volt Szubotocán és Bajmokon, de apja kivánságára ebből a szolgálatból is kilépett és elment Pasicsevóra, ahol földműveléssel foglalkozott. 1923 októberében egy vasárnap azt mondta szüleinek, hogy Szubotocára megy meglátogatni volt pénzügyőr kollégáit és azt is közölte szüleiivel, hogy valószínűleg kimegy a határra a határőri bajtársai látogatására.

Hétfőn, amikor Markovicsnak haza kellett volna térni, nem jött vissza és mivel egy hét után sem adott életjelet magáról, szülei bejelentették a rendőrségen fiuk eltűnését. A hatóságok megindították a nyomozást. Először azt hitték, hogy Markovics büntény áldozata lett, mert néhány ezer dinár készpénz volt nála, amit bevásárlásra szánt. A nyomozás azonban nem vezetett eredményre és az elveszett emberrel mindaddig senki sem tudott semmit, amíg most önmaga nem jelentkezett.

Markovics Milán a határőrség parancsnokának elmondta, hogy három évvel ezelőtt, amikor bajtársait látogatta meg a határon, egy kissé becsüppent és amikor hazafelé indult, eltévedt az erdőben. A Tölgyfás-erdő helyett a határig húzó kúszóerdőbe ment, ahol a magyar határőrség letartóztatta.

Kelebiára szállították, ahol kihallgatták a rendőrségen. Nála volt katonakönyve, amiből kitűnt, hogy a kilencedik határőrségi ezrednél teljesített szolgálatot és kötelességét nagy odaadással, lelkiismerettel és hazaszeretettel teljesítette. Markovics Milánt Kelebiáról másnap Szegedre szállították, ahol veréssel és kínzásokkal akarták kikényszeríteni belőle olyan vallomást, hogy kémkedni küldték Magyarországra. Mivel erre nem volt hajlandó, a szegedi Csillag-börtönbe zárták, majd egy hónap múlva visszazárárták Kelebiára, majd Halasra, Kecskemétre és Budapestre vitték.

Budapesten hadbírószág elé állították, de a vizsgálatot vezető katonatiszt, a mikor az iratokat átnézte, csodálkozásnak adott kifejezést a vádlott előtt, hogy hogyan tartották őt eddig minden állásuk nélkül fogva. Ekkor már egy év óta volt fogságban. Már-már szabadlábra helyezték, amikor a rendőrség útirata alapján a budapesti főkapitányság fogházába szállították. A főkapitányság fogházában két hónapig volt, anélkül hogy egy ízben is kihallgatták volna. Egy kihallgatás után egy budai fogházba vitték, ahol megbetegedett. Nem szállították a rakkórházba, hanem uaprólnapra kevesebb ételt küldtek neki.

Amikor már minden erejét elvesztve feküdt a tömlőben, a fogházigazgató általános vizsgálatot tartott. Ez volt az első alkalom, amikor panaszt emelhetett a rossz bánásmód miatt. Másnap már több és jobb ételt kapott, de verést is, mert a fegyvert megfenyítették miatta.

Ebben az évben mintegy tíz különböző fogházban, börtönben és rendőrségi fogdában volt. Mindenhol csak felületesen hallgatták ki. Legjobb egy börtönbe vitték, aki közölte vele, hogy hazaárulás miatt halálra ítélték és örüljön, ha csak életfogytiglani fogságot kap. Ekkor nagyon megrémült és elhatározta, hogy ha életébe kerül is megszökök. Nem visel, rabruhát, ami elősegítette a szökést. Egy este, amikor az udvarból, az emeleti zárkákba mentek, elment a lépcsők alatt és az üres szoba ablakán kiugrott az utcára. A szökést hamar észrevették és üldözni kezdték, de a fegyveres fegyverek elől

sikerült megszöknie. Épen választások voltak Budapesten és ő a tömeg közé vegyülve eltette a jelöltek.

Két napig Kispeszen dolgozott. Fát vágott egy kereskedőnél és annyit keresett, ami egy heti élemezési költségét fedezte. Amikor nyolevanezer koronája volt, elhatározta, hogy hazajön Kocsin, autóbusszon és gyalog hat nap alatt érkezett Kelebiára, ahol óvatosan elkerülte a magyar határőröket és zuhogó esőben, térdig érő sárban, hason csuszva átjött a határon és jelentkezett a határőrségen.

A határőrség parancsnoka jegyzőkönyvbe foglalta Markovics Milán vallomását és a jegyzőkönyvet a hadügyminisztérium útján megküldte a külügyminisztériumnak.

A határőrség parancsnoka Markovics Milánt a szubotocai állami titkos rendőrségre kísérte, amely megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy Markovics előadása megfelel-e a valóságnak és a sokat szenvedett ember egyelőre a szubotocai rendőrségi fogdában várja be, hogy az illetékesek hogy intézkednek sorsa felől.

Véres harcok Litvániában

A régi kormány hívei és a forradalmárok közt mindenütt harcok folynak

Varsóból jelentik: Litvániából még mindig nem érkeznek megbízható hírek. Egy Memelbe érkező jelentés szerint Sauten kerületében a katonaság megadta magát, mielőtt még vérontásra került volna a sor, azonban

Marlianopol helyőrsége még mindig hű a régi kormányhoz és ezért nagy veszedelem fenyegeti a várost. Egy repülőgépről a forradalmi kormány felhívását és figyelmeztetését dobták le a városra, amelyben azzal fenyegetik meg a helyőrséget és a lakosságot, hogy lövetni fogják a várost.

Kovnoból a csapatok már utban vannak Marianopol felé.

Hírek vannak arról is, hogy Veivera városában

már véres harcok törtek ki a régi kormány hível és a forradalmárok között.

Kovno katonai tábornak látszik. Az uccákon mindenütt katonaság cirkál és az új kormány tömegesen tartóztatja le az állami tisztviselőket.

Vilnai jelentés szerint egyébként Marianopol felől már ágyudörgés hallatszik.

Pasics utolsó nyilatkozata a vajdasági problémákról s a nemzeti-ségi kisebbségekről

Halála előtt három nappal fogadta Pacics, a nagy hallgató, a Bácsme gyei Napló munkatársát és nyilatkozott a kisebbségi kérdéssről. Ezt a nyilatkozatot s a nyilatkozat megszerzésének érdekes körülményeit mondja el a Bácsme gyei Napló száz oldalas karácsonyi száma.

A száz oldalas lap legnagyobb terjedelmű újság, amely a Bácsme gyei Napló fennállása óta megjelent. De száz oldal nem sokat jelent, ha az csak papirosméreg s a Bácsme gyei Napló nem is arra büszke, hogy a mai sivár viszonyok közt száz oldalas lapot ad, hanem jogos büszkeséggel tekint ennek a száz oldalas újságnak nemes és érdekes tartalmára.

A karácsonyi szám megszerkesztésénél az a szempont vezetett bennünket, hogy minden cikke és minden közleménye általános érdekű legyen, olyan írás, amelyet mindenki érdeklődéssel olvas el. Mi a becsületesen végzett munka öntudatával nézzük azt a hatalmas hegyet, amely a karácsonyi szám oldalából alakult. A közönség, amelyért és a melynek szól a munkánk, mondja majd meg, hogy mennyire sikerült feladatunkat megoldani.

A Bácsme gyei Napló karácsonyi számát a pénteken délelőtt induló vonatokkal küldjük vidékre, úgy hogy pénteken este már a Vajdaság legtöbb helyén olvasni lehet a karácsonyi lapot.

Elli Pestre jön

Ma: Korányi-Réz Ló

Miskának megírta valaki, hogy Jávor Ellikék feljönnek ősszel Pestre.

A flu azonnal abbahagyta a körmölést — jegyzeteket csinált nagy igyekezettel — és kiment sétálni a Dunaparttra, mert nem bírta a nagy izgalmat, elviselni másképp.

Ellikék Pestre jönnek!

Vajon látja-e majd őket? Hogyan látná! Kell látnia! Lehet az, hogy olyan messziről előjijenek ilyen közelre és ne találkozzanak?

Még aznap este írt annak a derék jóakaratu léleknek, aki őt az újsággal megörvendeztette — Málka néni volt, a kedves postáskisasszony, aki már csak a hivatalánál fogva is mindent tudott, ami a faluban történt. Kérte őt, értesítse azonnal, akár táviratban is, Ellikék pontos érkezéséről. Együttal megemlítette, hogy sok ugyan a dolga, mert jegyzeteket készít a doktorátusra, de azért ökövetlen találkoznai akar velük.

Aztán kezdte várni a Málka néni értesítését. Nem volt sem éjjele, sem napala. Az iskolában immel-ámmal hallgatta a felelést s amikor a tanári szobában egy kolléga tüzesen magyarázta, hogy hiába, csak a paptanárok az igaziak, mert azoknak nincs egyéb gondjuk, mint a tanítás, Miska lehorgasztotta a fejét s nehéz lelkiismerettel érezte, hogy ő is elfordult némiképen a hívásától ezekben a napokban.

Aztán megérkezett a várva-várt levél — Kedves Miskám, edes keresztfiam ma voltam Ellikéknél. Nagy várrás volt náluk, új kabátot csináltak az asz-

szonyoknak is, a kisleánynak is. Hétfőre készen lesznek és szerdán akarnak utazni, kora reggel indulnak innen és azt hiszem, délelben fognak megérkezni.

Miska lecsapta a levelet. Kedden kapta kézhez... hónap szerdai! Elkapta a kalapját és rohant a direktoriához. Fel a lakására.

A direktor épen a feleségével veszekedett. Különvéleményben voltak, a háztartáspénz körül. Miska hol az egyik lól a másik lábára állt a szalonban és a fogát szívtá.

— Ha Elli hozzám jön, soha, soha soha nem fogok vele krapcárók miatt veszekedni! — esküdözött magában.

Végre kijött a direktor, még mindig dühösen. Az arca udvariasan kiszélesedett, de a szemei pislogtak.

— Mit parancsolsz, kérlekálásson?

Miska összeszedte a bátorságát — hiszen még nem volt az iskolánál véglegesítve! — és kérte, hogy másnap órát helyettesítsék a kollégák, fontos családi ügyben.

A direktor nagyot fújt. Miska egy pillanatig azt hitte, mindennek vége. De a direktor így szólt:

— Remélem, kérlekálásson, hogy csak szórványosan vannak fontos családi ügyeid?

— Még sohasem... csak most... — kezdte hebegve Miska. A direktor kezét fogott vele és, mert Miska hamarosan bicsuzott, ment vissza az ebédlőbe tölteni a veszekedést.

Miska most még a zárkájában rohant, az óráival, volt virágos és cukrot, két új gallért és nyakkendő: nem vaeszen rázott izgalomban és egész éjjel aludt.

Szolgálaton némi magyarázatul, hogy Elli négy hónapja nem látta és akkor sem lehetett egyedül egy pillanatra sem.

Délelőtt tízenegykor már ott sétált a keleti pályaudvar előtt, bár a vonat csak fél tízenkettőkor volt esedékes s azonnal huszperces késést jeleztek. Miska minden percében előhuzta volna az óráját, ha meglétt volna. Így csak a virágot szagolgatta és izgatottan lóbázta a lábát, egy taliga szélére telepedve.

Végre bejött a vonat. Miska remegő lábbal állt fel. Forrónak érezte a homlokát, aztán egyre hidegebbnek, egyre hidegebbnek....

Ellikék nem jöttek el.

Talán rosszul olvasta a dátumot?

A levél ott volt a zsebében, elővette. A dátumban nem volt tévedés. De csak most olvasta az utóiratot:

— Most volt itt Ellikék családja, visszahozta az ecetet, mit tegnap kértek kölesön. Képzeld, az öregur megrántotta a lábát, lehet, hogy elmarad az egész utazás.

Miska esendően állt ott, a levéllel a kezében. Ha nem szégyel, sírvafakad.

Lehorgasztott fejjel indult hazafelé, de a kapunál hirtelen összeszorította a száját és megfordult. Nem bírta elviselni azt a gondolatot, hogy most hazamenjen. Fel, a szobába, ahol ott fekszik az új gallér és nyakkendő az asztalon s a cukor hecsomagolva s a boldog álmok és édes várakozás emléke mindenfelé.

Az iskolába menjen? Nem bírta volna el, hogy kérdezősködjének! Nem bírta volna el, hogy most ember szóljon hozzá.

Rettentően el volt keseredve. Egész nap nem evett. Minek? A virágcsokrot beledobta a Dunába... Nem jobb lenne már nem is élni?

Hat óra tájban ment hazafelé.

Mikor becsöngetett, csilingelő hangok jöttek eléje a háziasszony szobájából.

— Végre! — fogadta a minden lében kamál cselédleány. — Már reggel óta keresik a tanár urat! Most is itt ülnek! Negyedszer vannak itt!

Miska benyitott, Elli felugrott a zongora mellől, ahol ült és odakiáltott a mamájának:

— Ugy-e, hogy mégis itt van!

— De hiszen én vártam magukat — mondta Miska értetlenül, miután tüstök a köszönésen és ő átadta a cukrot — a virág, sajnos, már valahol Paks táján is uszhatott talán. — Én vártam magukat! Mikor jöttek?

— Ellikék nem volt nyugta — mondta Lovasné. — Az öregem jobban lett s mindenáron azt akarta, hogy kedden este induljunk s szerdán reggelre itt legyünk. Irtunk is egy cédulát az iskolába, amint megérkeztünk, de nem volt ott.

— Merre járt? — fordult hozzája Elli szemrehányóan és szelesen. — Mondja! Nem kár ezért az egész napért? És ha öt perccel később jön, még csak színházba sem mehetünk volna együtt!

Mig Elli mímája cipőt váltott, volt rá alkalma, hogy megmagyarázzon mindent. És másnap, mikor újra megjelent az iskolában s a direktor megkérdezte, végbement-e a fontos családi esemény, Miska ragyogó arccal felelt:

— Igenis. Végezény vagyok!

A direktor savanyu arccal legyintett.

CIRKUSZ

A Betlehem

A város uccái: már napok óta róják a kis kucsmás, bekecses, fehérszakállas betlehemesek. Estefelé misztikus tüzek vándorolnak házról-házra, mint megannyi bolygó lidérc és az emberek megállnak a hóval borított aszfalton, hogy utat nyissanak a piros tetejű jászolnak.

A házmesterünk gyermekei hivatásos betlehemesek, minden karácsonykor felöltik a subájukat, előkotorják a jászolt a padláról, meggyújtják a kis gyertyákat és elindulnak éktelen gajdolással.

Tegnap este aztán én is beneveztem. A jászol teljes felszerelését restauráltam, két új bárányt vásároltam, egy gyönyörű, mellig érő habfehér szakállt és egy hórihorgas kampós pásztorbotot. Festői látvány lehettem, egy renovált Szent Péter, aki lejtött a földre. A három gyerek — Jani, Péter és Palkó — már várt rám a kapuban.

A premier egy hentesüzlet aijában zajlott le. A bolt kijáratát egyszerűen elálltunk, a forgalom elakadt és mi zengő torokkal rágyújtottunk:

Menyből az angyal lejtött hozzá-

tök pásztorok...

A Palival néni légköri zavarok voltak, mert berekedt és így csak kontrázásra tudtuk használni, de azért megusztuk a dolgot a rossz akusztikára való hivatkozással. A molett hentesné kijött elibénk és friss töpörtyűvel kínált meg bennünket.

— Más dalt nem tudtok? — kérdezte az öreg mézárós, aki a kasszában ült és véres pénzeket számolt.

— De hogyan! De igen! — siettem a válasszal és rövid műszaki megbeszélés után rágyújtottunk a

Sajó kutyám jaj de mélyen aluszol...
című klasszikusra.

A kisborkák és sertések hóhéra azonban nem volt meglegedve és kupták követelt. Végül is kiegyeztünk a *«Mimozog a zöld leveles bokorban»* című népdalban. Jani ugyan nem ösmerte és ezért úgy oldottuk meg a kérdést, hogy ő csak brumogott hozzá érzéssel. A hentes persze frivol változathoz énekelte a nótát és neje viszonyatosakat nevetett, amikor odaértünk, hogy:

se nem róka, se nem nyul, komdmasszony meg egy ur mozog hej a zöldleveles bokorban.

Az egész személyzet velünk énekeit még a véreshurkák is rezegni kezdtek a falon és a nagyságos asszony könnyezett a meghatottságtól. Szent este volt valóban. De a hentes mégis csak uralkodott érzelmein és mikor a honoráriumra került a sor, *kolbász-valutában fizetett ki bennünket.*

A kávéházakban már nagyobb ellentállással találkozottunk. Ezekben a pincékben nincs semmi emberi érzés, a filiszteusok sokkal megértőbbek lettek volna. Kénytelenek voltunk brutális eszközökhöz folyamodni. Előretartott pásztorbottal, ajkamon az Ur nevével sturmoltam, jobbszárnyamon Palival, a balon Péterrel míg hátul Jani fődözött a jászóval. Három ugrással benn termettünk a városban és kegyetlenül énekelni kezdtünk. A kávéházban esend támadt, a vendégek lízasan figyeltek és a pincérek fegyelmeztetve bár, de jóképet vágta a dologhoz. A kávéház törzsvendégei ugyanis nagyjából izraeliták, a kik mindig melegebb érdeklődéssel és tisztelettel viseltettek a betlehemesek vánt, mint hitorsosaink.

A Trisesira ciferásai majd felpékeltek bennünkre a lelki szemekkel, mert mindenki csak minket akart hallani és a tamburazenekar, meg a finom kis nők háttérbe szorultak.

— *Bort a szent emberknek!* — üvöltött egy duhaj kubikos és belénk töltött a savanyu borból. Ellenkezni nem mertünk, mert marha erős ember volt és félkézelt játszva agyoncsaphatta volna bármelyikünket. A kubikos szörnyű orderné ember volt, kedvenc nótája egy égbekiáltó dicsőség, amit hangosan kellett utána mondani és a brácsásnak pedig megparancsolta, hogyha ideérünk:

bodzatából csináltattam tül-taligdi,

rdültem galambomat Kiti-Katikát...
csapjon bele két kézzel a hangszerébe. Ez a malacság egészen felvillanyozott bennünket, na és az ital hatása alatt egyre merészebb dalokat énekeltek. Valóságos dalardává alakultunk át és csak életünk kockázatásával tudtunk ki-menekülni.

A Zseljeznicska-utcában egy konku-

rens betlehemes csapatba botlottunk. Végigmértük egymást, alaposan bele-sértegettünk az öreganyáink becsületébe. de ez még nem volt *casus belli*. Végül is így szólt hozzám az ifju patriárcha:

— *Te büdös!*

Ezt már nem lehetett megtorlatlanul hagyni. Adáz csata kezdődött.

— *Üsd, vágd, nem apd!* — üvöltöt-

tem hófehér szakállamat lengetve és egyetlen rugással megsemmisítettem az ellenfél lámpását. Koromsötétben rugdálóztunk tovább. Azután rendőri kérésre jött futólépésben, mire valamennyien futásnak eredtünk.

Csak egy számár és két bárány maradt holtan a porondon.

(más.)

Uzunovics, Makszimovics és Radics karácsony után Szuboticára jönnek

A lemondott miniszterelnök és a belügyminiszter résztvesznek a Bunyevác Matica felavatásán — Radics Tavankuto fog népgyűlést tartani — Mindentütt benyújtották az utolsó jelölési listákat

Noviszadon két radikális listát nyújtottak be

A szuboticiai választó kerületben meg lehetőségen nyugodt mederben folyik a szervezkedés és agitáció a tartományi választások előkészítésére. A pártok mindamelllett erősen szervezkednek és különösen karácsony után várható az agitáció fokozása. Karácsony után több népgyűlést fognak tartani Szuboticián és a környéken. A Bunyevác Közművelődési Egyesület január elsejei ünnepélyes megnyitójára Szuboticára érkeznek Uzunovics Nikola, a lemondott miniszterelnök és Makszimovics Bózsó belügyminiszter, akik Szilveszter napján a radikális klubban konferenciát fognak tartani.

Uzunovics és Makszimovics hivatalosan csupán a Bunyevác Közművelődési

Ujabb jelölő listák a noviszádi választókerületben

Noviszadról jelentik: A noviszádi radikális-pártban elkerülhetetlen a szakadás. A radikális ellenzék, annak ellenére, hogy a pénteki jelölőgyűlésen kisebbségben maradt és a többség szigorú megtorlást helyezett kilátásba, azokkal szemben, akik az ellenzék mozgalmában szerepet vállaltak, mégis önálló listával vesz részt a választásokon. Nemcsak Noviszadon, hanem Titen, Zsabaljon, Sztaribecsen és a noviszádi járásban is két radikális lista lesz és a kerületben csak a palánkai járásban egységes a radikális-párt.

A noviszádi törvényszék elnökénél a következő újabb listákat nyújtották be:

Novi zad város részére:

Radikális-párti lista: 1. Klicin Mita hírlapíró, 2. Popovics Dáka, 3. Militár Triva szerkesztő, 4. Letic Sztevan gazda és dobrovoljac. Helyettesek: dr. Aradzki Mita ügyvéd, dr. Rajkovic Misa orvos, Csulum Jovan kereskedő és Petrovics Nikola iparos.

Radikális ellenzék listája: 1. Mirkovics Glisa tanár, 2. Vujevics Radovan vámszedő, 3. Prodanovics Sztóján asztalos és 4. Vlaskalic Vlada gazdálkodó. Helyettesek: Szlankamenac Péra földműves, Kozarev Zsivan pék, Krsztics Ijin földműves és dr. Cseremov György orvos.

Pribicevics-párti lista: 1. Dr. Mócs Alekszandar ügyvéd, 2. dr. Petrovics Milán földbirtokos, 3. Maucs Milorád kereskedő, 4. Bajics Glisa földműves. Helyettesek: Mogin Pája földműves, Piszarevics Sztevan szabó, Zsikics Luka földműves és Szlankamenac Rada vendéglős.

Munkások és földművesek szövetsége: 1. Jovanovics Vása nyomdász, 2. Miljanovics Bogdan rokkant, 3. Orosz Jovan kömives, 4. Sánta Antal földműves. Helyettesek: Nagy András asztalos, Dotlic Jovan földműves, Polgár András asztalos és Böszörményi Vása kártyos.

Noviszad városban tehát hat lista lesz: két Pribicevics-párti, a Davidovics-párti, szocialista-párti és a munkások- és a földművesek szövetségének listája.

A noviszádi járásban

utábban a következő listákat adták be: **Pribicevics-párt:** 1. Grigorjevics Szalma földműves Deszpotovszetilván, 2. Gombár Jovan asztalos Kiszács, 3. Kobilárov Dusan földműves Pasicevó, 4.

Egyesület megnyitójára jönnek, de itt tartózkodásuknak politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Ezenkívül Radics István, a horvát parasztpárt vezetőnek Szuboticára való érkezését is emlegetik. Radics István valószínűleg Tavankuton fog beszédet mondani.

A bunyevácok körében különben nagy feltűnést keltett Radics zagrebi beszéde a Vajdaságról, a bunyevácokról és magyarokról. Radics az utóbbi időben agitációját a Vajdaságra is kiterjesztette és a *Jutarnji List* és az *Obzor* útján a Vajdaságban nagy propagandát fejt ki pártja érdekében. A horvát parasztpárt a Vajdaságban a tartományi választásokon nyolc-tíz mandátumra számít.

Gresin Petar földműves Máriamajor, 5. Sztuhár Samuilo kereskedő Bácspetrovác, 6. Crnjak Péra földműves Deszpotovszetilván. Helyettesek: Knjezevics Dejan földműves Sztarifutog, Sefcsik Mita földműves Kiszács, Sztepanov Pája földműves Sztaricsóvó, Govoresinov Sándor földműves Kulpin, Csányi Jovan szabó Bácspetrovác, Dusanics Milos földműves Deszpotovszetilván.

Radikális-párt: 1. Nikolics Sztevan lelkész Putog, Cseznek Mihajlo földműves Kulpin, 3. Regejac Sztevan földműves Deszpotovszetilván, 4. Rakics Misa földműves Kulpin, 5. Kobilárov Jesta földműves Pasicevó, 6. Haug Georg földműves Járak. Helyettesek: Kukucska Pavle kereskedő Bácspetrovác, Vukovics Milivoj lelkész Káty, Mihajlov Vljako földműves Begecs, Kolár Miso földműves Glozan, Maver Ferenc földműves Járak, Sztefan Mihály mézárós Novifutog.

A zsabalji járásban:

Földműves-párt: 1. Aleksza Milin földműves Csurog, 2. Bélyin Milos földműves Zsabalj, 3. Vrbacsik Jása földműves Goszpodjince. Helyettesek: Vujkov Száva földműves Csurog, Milosev Velemir földműves Zsabalj, Drága Mita földműves Goszpodjince.

Pribicevics-párt: 1. Dejanovics Milos földműves Djurdjevó, 2. Szturducski Pánta földműves Zsabalj, 3. Krievkov Sztevan földműves Csurog. Helyettesek: Iszakov Bránko földműves Goszpodjince és Kiss András földműves Djurdjevó.

Radikális-párt: 1. Dr. Jovanovics György orvos Csurog, 2. Zlokalic Zsárkó lelkész Djurdjevó, 3. Sztójcsics Lázár földműves Nádajja. Helyettesek: Kapetanov Iszák földműves Zsabalj, Vujkov Milos földműves Goszpodjince és Makszimovics Zsivan földműves Csurog.

A sztaribecseji járásban:

Radikális ellenzék: 1. Dr. Dorozlovacsik Dimitrije orvos Sztaribecse, 2. Strazmestorov Pája földműves Sztaribecse, 3. Sztanojevics Bosko asztalos Bácspetrovoszeló, 4. Markov Mita földműves Bácskogradistye, 5. Szpaics Milán hivatalnok Sztaribecse, 6. Cziltov Sztevan földműves Sztaribecse. Helyettesek: Glozsanszki Milos földműves Sztaribecse, Crveni Sztevan földműves Sztaribecse, Sztalcs Anasztazije földműves Petrovoszeló, Vukadinov Sztevan földműves Bácskogradistye, Kurcsanov

Milos földműves Sztaribecse és Sztakics Vukasin földműves Sztaribecse.

Radikális-párt: 1. Pavlovics Sztóján bankigazgató Sztaribecse, 2. dr. Balázs Pál ügyvéd Sztaribecse, 3. Manolovics K. Tósa földműves Sztaribecse, 4. Nikolics Jócó földműves Turja, 5. Gerber Nándor sörgyáros Sztaribecse, 6. Gucunszki Zsivko földműves Bácskogradistye. Helyettesek: Budisin Jása földműves Sztaribecse, Milinkov Zsárkó földműves Petrovoszeló, Odri Lajos földműves Sztaribecse, Csobanov Milán földműves Sztaribecse, Gubica Mátyás földműves Sztaribecse és Koszovác Zsivko Bácskogradistye.

A palánkai járásban:

Független munkás-párt: 1. Tatics Payle hírlapíró Noviszad, 2. Petrovics Gyóka földműves Tovarisevó, 3. Tillinger Antal cipész Tovarisevó, 4. Papics Dusan földműves Sztarapalánka. Helyettesek: Jurisics Sztevan földműves Sztarapalánka, Basics Misa földműves Tovarisevó, Belwinkler Péter napszámos Tovarisevó és Hajduk Misa földműves Sztarapalánka.

Radikális-párt: 1. Marcikics Ljovisa kereskedő Bácskopalánka, 2. Schneider István gyáros Bácskopalánka, 3. Major Károly földműves Bulkesz, 4. Pandurov Dusan földműves Szilbács. Helyettesek: Játics Milos földműves Obrovác, Schön József gyáros Bácskopalánka, Schaeffer Martin földműves Gajdobra, Martics Jovan földműves Parag.

Pribicevics-párt: 1. Petrics Laza földműves Palánka, 2. Panin Jovan földműves Szilbács, 3. Batyanov Petar földműves Palánka. Helyettesek: Pesics Krszta földműves Palánka, Rauza Pavle földműves Szilbács, Jurisics Tódor földműves Sztarapalánka és Protics Pánta földműves Tovarisevó.

A titeli járásban:

Pribicevics-párt: 1. Marcikics Nikola jegyző Gornjikovil, 2. Ogmanovics Andrija tanító Sajkaskiszvetilván. Helyettesek: Talles Zsivan földműves Vilovó, Pavlov Zsárkó földműves Lok.

Radikális-párt: 1. Vlaskalic Szvetozár lelkész Mosorin, 2. Prokics Filip földműves Tittel. Helyettesek: Csicsován Zsivan földműves Gornjikovil, Taglieber Jakab földműves Sajkaskiszvetilván.

Kikindán minden párt benyújtotta a listáját

Kikindáról jelentik: A kikindai törvényszék elnökénél hétfőn délig újabb két listát nyújtottak be a különböző pártok. A német párt Kikinda városi jelölése változást szenvedett, amennyiben a földműves-német párt listájának második helyét dr. Erling Károly ügyvéd helyett Wetzl János kereskedő kapta, akinek helyettese Gráf Rókus lett. Dr. Erling a novakanizsai járás második jelöltje lett. A benyújtott listák közül az első a Davidovics demokratáké, a második a földműves-német párté, a harmadik a radikálisoké, a negyedik a szocialistáké, az ötödik a Pribicevics-párté. A legújabb benyújtott Kikinda városi listák jelöltjei a következők:

Szocialistapárt: 1. Divacz Nedelykó egyetemi tanár, helyettese Koszanic Mladen iparos, 2. Szubics Gyura iparos,

helyettese Bogoszlav Gyura iparos. 3. Knipp Ferenc malommunkás, helyettese Kifer Miklós iparos.

Príbicevics-párt: 1. Jaksity Sztóján lelkész, helyettese dr. Bojanics Péter ügyvéd. 2. Mijandzsics Áca földműves, helyettese Karadzsin Czvetkó földműves. 3. Szuboticski Rada iparos, helyettese Putnik Brankó iparos.

Dr. Gyorgyevics Vojiszláv törvényszéki elnök valamennyi jelölőlistát rendben levőnek találta.

Harminc lista van a szombori kerületben

Szomborból jelentik: A szombori törvényszékhez összesen harminc listát nyújtottak be a tartományi választásokra. Szombor városában első helyen az egyesült ellenzék, második helyen a független demokraták, harmadik helyen a Radics-párt, negyedik helyen a radikálisok, az ötödik helyen pedig a szocialisták urnája lesz. A kerülethez tartozó járásokban az urnák sorrendje a következő: Szombori járás: Radics-párti, egyesült ellenzéki, szocialista, radikális, független demokrata. Dárdai járás: Radics-párti, radikális, független demokrata. Batina járás: radikális, egyesült ellenzéki, Radics-párti és független demokrata. Odzsaici járás: független demokrata, ellenzéki radikális, Radics-párti. Apatini járás: Radics-párti, ellenzéki radikális, szocialista, független demokrata. Kulai járás: ellenzéki, radikális, független demokrata és Radics-párti.

Mint látható tehát a radikálisok, a Radics-párt és a független demokraták valamennyi járásban jelöltek, a szocialisták csak Szomborban, a szombori és apatini járásokban, míg az egyesült ellenzék, amelyhez a demokraták, a földművesek és a Jovanovics-csoport tartoznak, a dárdai járás kivételével — szintén mindenütt állított jelölteket.

Vrsacon és Belacrkván nem egyeztek meg a radikálisok és a németek

Becskerekéről jelentik: A becskereki szociáldemokrata-párt Novibecére és a novibecsei járásra hétfőn nyújtotta be jelölőlistáját a becskereki törvényszék, a listákat azonban formai okokból visszautasították. Minthogy hétfőn lejárt a listák benyújtásának határideje is újabb listát a szociáldemokrata-párt erre a két helyre már nem nyújthatott be.

Vrsacon a németek és a radikális-párt folytattak tárgyalásokat aziránt, hogy közös listát állítsanak a tartományi választásokon, de az utolsó pillanatban a radikálisok visszautasították a németek feltételeit és úgy a radikális-párt, mint a német párt külön listával fog szerepelni a választásokon. Ugyanez a helyzet Belacrkván is, ahol a németeknek szintén önálló listájuk van.

Gyilkosság a kutya miatt

A felelősségi bíróság egy évi fogházra ítélte a gyilkos becskereki mészáros

Noviszadról jelentik: A noviszadi felelősségi bíróság kedden tárgyalta Kleinger József becskereki mészároslegény bűnügyét. Kleinger március 15-én éjszaka Becskereken a mai mulatozás közben mészároskéssel agyonszurta Sztankov Antón mészárossegédet, azután önmagán ejtett a késsel súlyos sebet.

A gyilkosság oka kárája a vásártéri »Három paraszt« vendéglőben Kleinger József mészároslegény egyedül ült egy asztalnál, mellette feküdt az asztal mellett a kutya. A szomszéd asztalnál mulatott Sztankov Aleksza mészárossegéd. Egy harmadik asztalnál Pájevics Voja detektív ült. A detektív rövid idő múlva eltávozott, majd később Kleinger kutya oda somfordált Sztankovhoz, aki botjával a kutya fejére ütött. Az állat vonlatlanul kezdett és a kutya miatt szóváltás támadt a két mészároslegény közt. Sztankov botját Kleingerre emelte, de az villámgyorsan elbróntotta hatalmas mészároskését és ezt teljes erővel Sztankov testébe

dölte. Egy újabb szurás leterítette Sztankovot.

A többi vendég kirohant a kocsmából és az egyik tanburás, rendőrtört, sietett, de amikor Kozlovicski Milán detektívvel megérkezett, már csak Sztankov holtteste feküdt a »loesma« padlózatán. A detektív a gyilkos keresésére indult

és amikor a folyosón megpillantotta, Kleinger ugyanazzal a késsel, háromszor egymásután beledöfött saját testébe. Kleingert súlyos sérülései ellenére megbilincseltek és a közben megérkezett ügyeletes rendőrtiszt a helyszínen kihallgatta. Kleinger kijelentette, hogy nem tudja, miért szurta agyon Sztan-

kovot, csak arra emlékszik, hogy feldühödött és szurt.

A becskereki törvényszék május 15-én tárgyalta a gyilkos mészáros bűnügyét és egyévi fogházra ítélte Kleinger Józsefet. A keddi felelősségi tárgyaláson az Aranicki-tanács jóváhagyta az elsőfokú ítéletet.

Mi történt a bajmoki szegényházban?

A rendőrök azt állítják, hogy nem bántották a földi istent, mégis tizenkét bordája eltört és belehalt sérüléseibe

A bíróság szerdán hirdeti ki az ítéletet

A szubotici törvényszéken kedden tárgyalta Pavlovics elnök büntető-tanácsa Gruics Márkó és Micskovics Márkó bajmoki rendőrök bűnügyét, akik azzal vádolva, hogy 1926. augusztus 22-én a bajmoki községi szegényház egyik lakóját, a hatvankét éves Szakács Jánost a szegényházban lévő szobájában agyonverték. Az államügyész ezért a két rendőrt előre megfontolt szándékkal elkövetett emberölés büntetével vádolja.

Ezzel a bűnüggyel a bíróság ez év november hó 16-án már foglalkozott, de akkor a főtárgyalást elnapolták.

A keddi új főtárgyaláson a közzéadott Csulinovics Ferdő dr. államügyész képviselte, a védelmet Gjenro Márkó dr. látta el. Pavlovics István elnök délelőtt kilenc órakor nyitotta meg a főtárgyalást. A vádirat ismertetése után megkezdte a vádlottak részletes kihallgatását. Először Gruics Márkó vádlottat hallgatta ki. Gruics Mirkó elmondja, hogy ötvenegy éves, nős, rendőr Bajmokon, büntetve még nem volt.

Bűnösnek nem érzi magát. Ez év augusztus 22-ikén, amikor az eset történt, Bajmokon vásár volt és az egész nap szolgálatban volt, mint ahogy előző nap is szolgálatot teljesített, délután két óra felé, amikor Micskovics Márkóval találkozott, megbeszéltek, hogy nem mennek be a község házára, nehogy újra szolgálatba küldjék őket, hanem egy árnyékos helyen le akartak feködni, hogy kipihenjék magukat.

— Hogy jutottak a szegényházba? — Utunk a szegényház előtt vezetett el és amikor a ház előtt elhaladtunk, nagy lármát és kiabálást hallottunk. Kiváncsiak voltunk, hogy mi történik oda-bent és bementünk mind a ketten a szegényházba. Mindjárt gondoltuk, hogy a lármát az öreg Szakács János, a »földi isten« csinálta.

— Ismerte maga Szakács Jánost és mióta?

— Ismertem, mióta rendőr vagyok Bajmokon. Nem tartottam épelméjű embernek és többször elő is állítottuk a rendőrségen, mert gyerekeket és asszonyokat kergetett az utcán.

»A kis ujjunkkal sem nyultunk hozzá«

A vádlott ezután részletesen elmondja, hogy amikor a kérdéses vasárnap ő és rendőrtársa bementek Szakács János szegényházi szobájába, az öreg úgy viselkedett, mint egy dühöngő orv. Többször az ágyára dobta magát, értelmetlen szavakat kiabált, a két karjával eszeveszetten hadonászott és folytonosan dobálta a testét.

Az elnök: Amikor ezt látták, mit csináltak a szobában?

A vádlott: Semmit.

Az elnök: Hogyan, semmit? Akkor miért mentek be? Hogy lehet az, hogy maguk, mint rendőrök kiáltozást és lármát hallanak, ami arra készletti magukat, hogy bemenjenek megnézni, mi történt és amikor bent vannak, semmit sem csinálnak.

A vádlott (vontatottan): Mi nem csináltunk semmit.

Az elnök: Meddig voltak a szobában?

A vádlott: Lehetett öt-hat perc.

— Bántották maguk Szakács Jánost?

— Nem bántottuk.

— Honnan vannak akkor a sebei?

Mitől tört el tizenkét bordája?

— Nem tudom, mi a kis ujjunkkal sem nyultunk hozzá.

— Milyen fegyver volt maguknál?

— Szolgálati revolver és kard.

— Hány óra lehetett, amikor maguk bementek a szegényházba?

— Lehetett délután fél kettő-kettő.

— Amikor kijöttek a szegényházból, mit csináltak?

— A ház mögötti mezőségen egymás mellett lefeküdtünk aludni.

— Mennyi ideig aludhattak?

— Körülbelül két-két és fél óra hosszát. Amikor fölébredtünk, akkor észrevettük, hogy a Micskovics zubbonya a tüben bepiszkolódott. Miután nem akartuk, hogy Micskovics piszkos zubbonyban menjen be a község házára, levetettük Micskovics a zubbonyt, odament a közeli patakhoz és kimosta. En közben a kuthoz mentem vizet inni. Ott hallottam, hogy meghalt a földi isten.

Az elnök: Amikor maguk a hírt meghallották, bementek a község házára jelentést tenni?

A vádlott: Nem.

Az elnök: Ez különös, mint rendőrök, kellett, hogy érdekelje az eset.

A vádlott: Nem azt hittük, hogy természetes halállal halt meg.

A vádlott elmondja, hogy körülbelül egy óra elteltével, amikor már az erdőben is jártak, bementek a község házára, ahol Bozsovics rendőrnek említették, hogy meghalt a földi isten. Bozsovics azt válaszolta, hogy már van tudomása az esetről. Az elnök itt több kérdést intéz a vádlottnak, hogy amikor bent voltak Szakács Jánosnál, nem beszéltek-e vele valamit és nem bántalmazták-e. A vádlott megmarad amellett a vallomása mellett, hogy egyikük sem nyúlt hozzá Szakácsához.

Az elnök: Hát akkor mitől tört el tizenkét bordája.

A vádlott: Azt nem tudom.

Az elnök: Van-e tudomása arról, hogy az elhalt Szakács János birtokában egy kereszt volt?

A vádlott: Lehet, hogy volt, én nem emlékszem.

Ezzel véget ért az elsőrendű vádlott kihallgatása és a bíróság Micskovics Márkó másodrendű vádlott kihallgatását kezdte meg. Micskovics teljesen egybehangozóan mondja el az eseményeket Gruics vallomásaival. Ő is azt mondja, hogy egy ujjal sem nyultak a »földi istenhez«, akinél mindössze három-négy percig voltak bent. Azt beismeri, hogy a bluzát kimosta, mert bepiszkolódott.

Mit vallanak a tanuk?

Ezután a nagyszámú tanúk kihallgatását kezdte meg a bíróság. Az első tanu Hegel Krisztina volt, aki a szegényház szomszédságában lakik. Hegel Krisztina egyike annak a négy asszonynak, akik a kérdéses vasárnap délután a bajmoki szegényház előtt ültek és látták a rendőröket bemenni a »földi istenhez« és hallgatták jajgatását, amikor a rendőrök bent voltak nála.

A tanu kihallgatása elején az elnök azt kérdezi az ijedt asszonytól, hogy ismeri-e a vádlottakat. Az asszony félig fordítja csak fejét a vádlottak felé és félénken mondja: »Ismerem a konstábleket«. Majd elmondja, hogy a »földi isten« is ismerte, mert a szegényházban főzött.

Az elnök: Milyen ember volt az elhalt Szakács.

A tanu: Kicsit bolond volt. Amikor aznap, amikor az eset történt, Szakács szegényházi lakásába ment, én már ott ültem a szegényház előtt három asszonnal és láttam én is, meg a többi asszony is, hogy jön a »földi isten« az egyik kezében sárga dinnyét hoz, a másikban olvasót tart.

Három jai kiáltás

Az elnök: Hány óra lehetett, amikor Szakács jött?

A tanu: Ugy félkettő lehetett. Csendesen jött és a napot nézte.

Az elnök: Ezután mi történt?

A tanu: Az történt, hogy jöttek a rendőrök, bementek a házba és akkor mi hallottuk, hogy a »földi isten« háromszor kiáltja »ajja«.

Az elnök: Látta a rendőröket bemenni?

A tanu: Igen.

— Meddig lehettek a rendőrök bent?

— Másfél óráig.

— Látta őket kimenni?

— Nem. Doroszlovics Mária vette őket észre, hogy hátul az udvaron át mennek és mondta nekünk, hogy ott megy a két rendőr.

— Amikor a rendőrök elmentek, maguk mit csináltak?

— Bementünk Szakács szobájába és láttuk, hogy halott volt. Mind a négyen bementünk. Az ágy be volt törve, a földön vér volt, a szobában össze-visszadobált papirlapok és szent könyvek lapjai hevertek. Azt mondtuk Doroszlovics Máriának, aki különben is lakója volt a szegényháznak, hogy menjen és jelentse az esetet a község házában. El is ment.

— Miért mentek maguk be Szakács szobájába?

A tanu sokáig gondolkodik és nem mer felelni, az elnök újból felteszi neki a kérdést:

A tanu (nagy félelmek között): Azért mentünk be, hogy megnézzük, él-e még.

A tanut megeskették.

A következő tanu Wehmann Regina. Egyike volt azoknak, akik látták a rendőröket bemenni a szegényházba. A zsidótemetőben lévő házban lakik, ami közel van a szegényházhoz. Aznap délután is átment a szegényházhoz. Az asszonyok már ott ültek. Amikor közelodott a szegényházhoz, nagy jajgatást hallott. Közben odaért az asszonyokhoz, akik szintén hallották a jajgatást és a tanu azt mondta az asszonyoknak:

— Talán berugott a János bácsi? — Az asszonyok azt felelték, hogy bent vannak a rendőrök és az öreg Doroszlovics Mária megjegyezte:

— A rendőrök bizonyosan megijesztik az öreget.

Ütik a földi istent

A tanu kijelenti, hogy ő nem látta a rendőröket se bemenni, se kijönni a házból, csak azt látta, amikor a szegényházból távozva mentek a tarlón. Amíg a rendőrök bent voltak, az öreg Doroszlovics Mária bent járt a malacait etetni és mikor kijött, ezt mondotta:

— A magas barna ott áll a sparthertnél, a kicsi az agynál és ül az öreget. Mikor a két rendőr elment, mi asszonyok azt mondtuk egymásnak, nézzük meg, mit csinál János bácsi. Bementünk mind a négyen. A Krisztina, Bába, a Rézi meg én. Bent láttuk, hogy az ágy le van sza-

kadva és az öreg Szakács kuksoiva (mutatja, hogy hogyan) arccal az ablak felé ült, szemelje kék, szája nyitva, kicsit véres, a szalmazsák is véres, egész jól lehetett látni. Halva volt. »Jaj istenem, a János bácsi meghalt.«

— Mit gondoltak maguk, a rendőrök ütötték agyon?

— A jóisten tudja, hogy gondoltam-e, vagy sem. Mikor a rendőrök kimentek Szakács halva volt. Mikor kijöttünk már jöttek a népek. A Doroszlóvcics Mária ment jelenteni és mi hazamentünk.

Az elnök elrendelt a tanu szembesítését a két vádlottal, akik azt mondják, hogy a tanu azért vall ellenük, mert többször tilosba mentek a libái és ezért megbírságot kaptak.

A tanu (erélyes hangon): Nem igaz. Egyetlen egyszer sem lettem megbírságot és egyetlen egy dinár bírságot sem fizettem soha. Ez a tiszta igazság. Az izgalmas szembesítés után a bíróság folytatta a tanukihallgatásokat.

Burghardt Péter csendőrmester tanu elmondja, hogy a kérdéses napon szolgálatban volt és amikor jelentették neki, hogy az öreg Szakács meghalt, csodálkozott rajta, mert még aznap látta a vásárban. Megjelent a szegényházban és lefolytatta a hivatalos intézkedéseket.

Tizenkét eltört borda

Jeremics Riszto dr. a boncolási jegyzőkönyv alapján jegyzőkönyvbe mondja az eltört Szakács János holttestén talált sérüléseket. A fején és a homlokán több kisebb sebesülés volt és tizenkét

bordája el volt törve. A törvényszéki orvos véleménye szerint a mellbordaikat kemény eszközzel törték be. Dr. Jeremics Risztohoz Pavlovics István elnök több kérdést intéz arra vonatkozólag, hogy lehetséges-e a, hogy az eltört bordái akkor törték el, amikor az ágyon dobdalta magát.

Jeremics dr.: Ezt teljesen kizártnak tartom.

Ezután a közzvadás képviselő államügyész és dr. Gjenero védő intéznek kérdéseket az orvoshoz.

Ezután a bíróság folytatta a tanuk kihallgatását. Sorra a bíróság elé léptek: Dénes József, Veréb György szabósegéd, Beslics Gergelyné, Vujevics Márkó, Beslics Gergely, Lukács Józsefné, Stegmann János, Hajnal Péter, Pleszkán Teréz, Sztánics Antalné, özv. Hegel Ferencné.

A tanuk legnagyobb része arról a kis keresztről beszélt, amelyet a »földi isten« mindig a nyakán hordott és amely a holttestről hiányzott. Ezt a keresztet Veréb György találta meg annak a háznak a félreeső helyiségében, amely házban Gruics lakott. A többi tanu egyöntetűen arról számolt be, hogyan mosta Miskovics zubbonyát a patakban. Ezután felolvasták a meg nem jelent Doroszlóvcics Mária tanuvallomását, melyet a vizsgálóbíró és a nov. 16-iki tárgyaláson tett. A vallomás teljesen meg egyezik a többi asszony vallomásával.

Pavlovics elnök déli háromnegyedik órákor megszakította a tárgyalást és folytatását szerda délelőtt tíz órára tűzte ki.

A román ellenzék hajlandó támogatni Károly extrónörököt

Fegyveres puccs e etén azonnal szembes állna a volt trónörökösrel

Párisból jelentik: A Petit Parisienne bukaresti tudósítója beszélgetést folytatott Jorgával, a román ellenzék vezérével, Károly extrónörökös egyik legbizalmasabb hívével a volt trónörökös esetleges visszatérésének kérdéséről. A beszélgetés során Jorga többek közt a következőket mondotta:

— Ha Károly trónörökös azzal a szándékkal térne vissza Romániába, hogy ismét elfoglalja az őt megillető helyet felesége, Helena görög hercegnő oldalán, akkor

a román ellenzék minden tekintetben támogatni fogja a román trónörökösöt, feltéve, ha ezt a szándékát hékés uton fogja

megvalósítani.

Ha azonban Károly trónörökös a hadsereg támogatásával akarná visszaszerezni elvesztett trónját és ha kalandos puccstervekkel próbálna az ország békéjét és belső nyugalalmát megzavarni, akkor nem számíthat az ellenzék támogatására

és én leszek az első, aki szembe fogok szállni vele.

A Petit Parisienne kommentárjában megállapítja, hogy Jorga nyilatkozata után Károly herceg most már minden valószínűség szerint lemond arról a tervről, hogy fegyverekre támaszkodva kísérelje meg a trón elfoglalását.

A bécsi bolgár merénylő a jugoszláv hatóságok is felajánlkozott Beogradban tánciskolája volt Atanaszov támadójának

Beogradból jelentik: Prosev Borisz, a bolgár-macedón komité tagja, aki december 12-én Bécsben merényletet követett el dr. Atanaszov Fülöp és Ivanov Szlave macedón föderalista vezérek ellen, régi ismerőse a beogradi rendőrségnek. Két hónapot töltött a múlt évben a beogradi rendőrség fogdáiban Prosev, miután gyanús magatartásával és fantasztikus állításával hívta fel magára a hatóságok figyelmét.

Juniusban történt, hogy egy bolgár fiatalember, akinek utlevele Prosev Borisz diák nevére szölt, megjelent Beogradban az egyik magas állami hivatalban és felajánlkozott, hogy jó pénzért hajlandó bizonyos szolgálatokat teljesíteni Szófiában. Előadta, hogy ő

emigráns táncmester, de kész arra, hogy visszamenjen Szófiába és bombával, revolverrel bosszút álljon a bátyjáért, akit földmivesszárt elvel miatt a pogrom alkalmával meggyilkoltak.

Prosev ajánlatát visszautasították és a rendőrség figyelni kezdte viselkedését. Hamarosan a legnagyobb mérték-

ben gyanússá vált a rendőrség szemében, mert

amíg tánciskolában a charleston tanításával foglalkozott, arra is volt ideje, hogy szüntelenül a magasrangú állami hivatalnokok, különösen a rendőrségi exponensek magánéletük után érdeklődjenek

és ezekről adatokat szerezzen. Letartóztatják végül és értesítették a szófiái rendőrséget is erről, felvilágosításokat kérve Prosev Borisz személyére vonatkozólag. Közben megállapították, hogy Prosev a délszerbiai Stipből származik, de még a török urak idején Bulgáriába költözött. Miután Prosev már csaknem két hónapja ült a beogradi fogdáiban, megérkezett a szófiái rendőrség válasza, amelyben közölte, hogy

Prosev szélsőbaloldali ember, de semmiféle büncselekmény sem terheli.

Ezután a pozsareváci emigránstáborba szállították, ahol a bolgár menekültek közül senki sem ismerte, majd Szent-Szki-Rudnik hányáiban dolgozott egy

idél, egy napon azonban engedélyt kért, hogy kiutazzon Bécsbe, ahol mint táncmester, könnyebb megélhetést remélt. Ekkor azonban már, úgy látszik, kész volt a merényletterve. A támadás alkalmával, mint ismeretes, Prosev

két revolverlövessel súlyosan megsebesítette Atanaszovék bécsi házi-asszonyát, azután még tizenegy lövést adott le Atanaszovra és Ivanovra, de nem talált.

Prosevre súlyosabb büntetés vár, mint a Bécsben elkövetett korábbi bolgár merényletek tettesére, mert ezuttal egy osztrák nő lett az áldozat.

Sztojkov Mózes pörét újra tárgyalja a szombori törvényszék

A volt bácskai alispán a fegyházban hittanra tanítja a rabokat

Beogradból jelentik: Sztojkov Mózes volt bácskai alispán ügyében december 27-ikén kezd meg az újrafelvételi tárgyalást a szombori törvényszék. A beogradi legfőbb állami számvevőszék ugyanis igazolta, hogy Sztojkov Mózes alispánjának éveiből a megyei zdrszámadásokat teljesen rendben lévőnek találták és semmi hiány sem mutatkozott, ami Sztojkovot terhelné. Ennek az igazolásnak alapján indult meg az újrafelvételi eljárás.

Jelenleg a mitrovicai fegyházban két-évi börtönbüntetését tölti még Sztojkov Mózes, aki valamikor pap volt és a fegyházban most a rabok vallásoktatását látja el. Ezenkívül Sztojkov a mitrovicai pravoszláv lelkésznek egyházi munka készítésében segít.

A PRÓFÉTA

Négy napi elzárásra ítélték a B'nátban vendégszereplő szontai apostolt

Becserekéről jelentik: A becserekeli járásbírószágon kedden tárgyalták Vidákovics Ferenc szontai lakos ügyét. Vidákovics ellen — mint ismeretes — ezért indult eljárás, mert a bánáti Mihajlov községben az összegyűlt embereknek Jugoszlávia közeli összeomlását, háborút, dögvéset jósolt be. Letartóztatása után orvosi megfigyelés alá került és miután megállapították róla, hogy teljesen épelméjű, bíróság elé állították. A tárgyalás rendkívül érdekes volt.

A vádlott Vidákovics, Mikovics járásbíró kérdésére elmondta, hogy negyvenöt éves, szontai lakos...

— Foglalakozása? — kérdezte a járásbíró.

— Krisztus második földreszállásának vagyok a prófétája.

— Szép, szép — mondotta Mikovics bíró — de ebből nem lehet megélni. Miből él tulajdonképpen?

— A papokból, a püspökökből és a patriarchából.

Miskovics bíró miután látta, hogy egyenes választ nem kap, áttért a további szokásos kérdésre:

— Vallása?

— Keresztény. Egyetemes keresztény.

Mikovics járásbíró erre ismertette vele a vádat, hogy nyilvánosan Jugoszláviát sértette és hamis híreket terjesztett.

— Ez ellen tiltakozom — mondotta Vidákovics prófeta. — Én nem sértetem meg a szerbeket, én nem politizálok csupán azt ismerem be, hogy eddig minden háborút megjósoltam... Most is csak jósoltam, de tudományos alapon... mert megvagyom írva Keresztelő Szent János iratainak hatodik fejezetében, hogy 1927 és 1928-ban nagy háborúk lesznek, dögvész, az emberiség sokat fog szenvedni, hogy levezelje büneit... 1929-ben pedig Urunk Jézus Krisztus ismét a földre jön.

Miskovics járásbíró nem fogadta el Vidákovics apostol védekezését, hanem hamis hírek terjesztéséért négy napi fegyházra ítélte. Addig, míg össze nem dül a világ, a prófétának egy kicsit ülni kell.

HIREK

Dante semmit se látott

Londres Albert francia újságíró, aki évekig tartózkodott Észak-Afrikában, most visszatért hazájába és tapasztalatairól könyvet írt.

Észak-Afrikában tanyázik a francia köztársaság legnagyobb szegénye, az idegenlégio, a Biribi. Az idegenlégio borzalmairól már sok szörnyűséget hallottunk, de amikről Londres tesz említést, azok mellett eltörpül minden eddigi szenvedés.

— A légionáriusok — írja a francia újságíró — szabadulni szeretnének rabukból és ezért igen gyakori az öngyilkosság. Mi a büntetés érte? Az ellétet meztelenül behajlítják egy tövisborkorba és kikötik, hogy moccanni se tudjon. Az elernyedt testet az altisztek ütlegelik, sebeket ejtenek rajta, hogy a szerencsétlen elveszti eszméletét. Szomjuságát az örvényesség fokozza: sós lét itatnak vele, sebeit cukorral hintik be és az ötvenfokos afrikai hőségben sereggestül szállnak a meztelen testre a legyek. Itt nem ítélnék halálra senkit, nem lövik föbe és nem akasztják fel az elítéltet, hanem élve kinezik a halálra. A középkor torturái humánus vallástól eszközök voltak az idegenlégio »módszere« mellett.

— Jézust csak keresztrefeszítették, Szent Jánost csak olajba főzték, de ez a névtelen katona a minden poklok kínjait szenvedti a legsötétebb Afrikában, ahol a francia gloire terjeszti a civilizációt tüzzel-vassal és vérell... Hol maradnak a csudák? Az ur rettentő haragja? A földindulás?

— Dante szomjusággal és szurokkal sújtja a legnagyobb, a legjavíthatatlanabb bűnösöket és a világ öt század óta szörnyülködik rajta. De Dante csak a Pokolban járt és nem Észak-Afrikában.

Dante semmit se látott...

(—)

— A Bunyevacska Matica közgyűlése. A Bunyevacska Matica hétfőn délután a Matica új épületében közgyűlést tartott, amelyen a Matica 1927. évi költségvetését készítették el. A Matica, mint jelentették, január elsején fogja ünnepélyes külsőségek között megnyitni a helyiségeit és megkezdeni működését. A megnyitó ünnepségen Gyorgyevics Dragoszlávné a »Bunyevácok élete« című népszínművét fogják a bunyevác műkedvelők bemutatni. Az előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozik a Bunyevacska Matica körül csoportosuló bunyevácok körében.

— Szétosztják a bánáti adományokat az árvizkárosultak között. Becserekéről jelentik: A bánáti főszolgabírák kedden Krsztics Vása alispán elnöke alatt értekezletet tartottak, amelyen az árvizkárosultak részére beérkezett adományok felosztásáról tanácskoztak. Elhatározták, hogy az adományozott gabonaműveket kizárólag bánáti árvizkárosultak között osztják fel, míg a pénzbeli adományokat beküldik a segélyközpontba, a beogradi Vöröskereszt egyesületnek.

— Új bírák. Noviszadról jelentik: A noviszadi felebbviteli bíróság mellett működő bíróvizsgáztató bizottság előtt Danijanovic Dusán és Daniljevics Vaszilje, felebbviteli bírósági jegyzők, letették a bírói vizsgát.

— Rendezik a ruszinszki pravoszlávok helyzetét. Beogradból jelentik: A ruszinszki pravoszlávok helyzete állandó elégedetlenségre ad alkalmat és legutóbb is a jugoszláv sajtó élénk elmentmondásaival találkozott a csehszlovák kormány az a ténykedése, hogy bezáratta a pravoszláv templomokat és minden elkövet, hogy a ruténeket áttérítse a huszita hitre. Most a jugoszláv és csehszlovák kormány között megállapodás jött létre, amelynek értelmében legközelebb Irenej noviszadi püspök Ruszinszkóba utazik az ottani pravoszlávok helyzetének rendezése végett.

— Január elsején tér át Magyarországra a pengőszámításra. Budapestről jelentik: A magyar kormány már minden intézkedést megtett, hogy a pengőszámításra való áttérés 1927 január elsején minden akadály nélkül megtörténhessen. A kormány kedden rendeletet adott ki, amely szerint január elsejétől kezdve minden hatóság, állami hivatal, bank és közintézmény tartozik egész ügykezelésében a pengő-értéket használni. A bankok december 27-ikén kapják meg a Nemzeti Banktól a pengő-pénzjegyeket és az új váltópénzt és ettől kezdve a bankokhoz kerülő régi bankjegyek már nem kerülnek újra forgalomba. A bankok külön cserélő pénztárakat állítanak fel, hogy a bankjegyek becserelése minél gyorsabban megtörténhessen. Ezzel ismét a kis számok korszaka következik Magyarországon és az infláció ideje tulajdonképpen csak most ér véget.

— Gyilkos mezőr. Noviszadról jelentik: Minde Valerian nikolincsi mezőr mult évi november 22-ikén szolgálati fegyverével szívenlötte Surkona Nikolt, aki pár perccel utóbb meghalt. Surkona a tilalom dacára a nyáját tilosba vitte legelni és Minde efeletti dühében fegyvert ragadott és lelötte Surkonát. A belacr-vai kerületi törvényszék ez évi március 16-ikán négy évi fegyházra ítélte a mezőrt. Az ítéletet a felebbviteli bíróság jóváhagyta, a semmitőszék kedden elvetette a semmisségi panaszt.

— Windischgrätz büntetését két hónapra felfüggesztette az igazságügyminiszter. Budapestről jelentik: Windischgrätz Lajos herceg büntetését az igazságügyi tanács orvosi véleménye alapján, amely szerint betegsége miatt feltétlen operatív beavatkozásra van szükség, az igazságügyminiszter két hónapra félbeszakította. Windischgrätz a farsont táján már évek óta súlyos neuralgiában szenved, ami lovasisteknél gyakori betegség és bántalmi a fogásban annyira súlyosbodtak, hogy feltétlenül műtetre van szükség. Az operáció után Windischgrätz vissza kerül a fogházba.

— Betörésért ötévi fegyház. Noviszadról jelentik: Odics József noviszadi és Horvát Alajos boszniai-samacai napszamosok 1924 december 5-ikén éjjel Apatinban két üzletbe betörték, az egyikből 3000, a másikból 1200 dinár értékű árut loptak el. A szombori kerületi törvényszék ez évi június 30-ikán Odicsot 3 és fél évi fegyházra, 100 dinár pénzbüntetésre és 5 évi hivatalvesztésre, Horvát Alajost pedig 5 évi fegyházra, 100 dinár pénzbüntetésre és 5 évi hivatalvesztésre ítélte. A felebbviteli bíróság kedden jóváhagyta az ítéletet.

— Baleset lövöldözés közben. Mudrincki Koszta 20 éves szobrász földműves, vadászfegyverét akarta kipróbálni, amelyet golyóra töltött meg. Amikor az első lövést tette, a golyó eddig ki nem derített okból szétvette a puskacsövét és a szétrepülő csődarabok kiütötték Mudrincki Koszta bal szemét. Súlyos állapotban beszállították a noviszadi kórházba, ahol műtétet hajtottak végre rajta.

Hó

Reggelre fehérre puderolták a város képét, de a kofa a tegnapi nyugalommal árukt a piacon. A kisgyerekek az iskola felé gázoltak; az is a tegnapi volt. A hugom felhuzta a hócipőjét és vidáman letörülte szája széléről a ruzst. Délre megéheztek az emberek, mint tegnap. Az uccasprókat a városháza elé alarmirozták. Ismerősömmek mindegy volt, koronát rajzoltatott a névjegye fölé és kezét visszatette a zsebébe — mint tegnap. Az autóbussz elgázolt egy tarka kutyát. A város egy percig csodálkozott. A telefondrótokon tovább szaladt az ének. A füst visszahullt a hóra.

A kávéházban délután is van zene. Vlttek a karácsonyfákat. Az ajtók kinyitak és becsukódtak. Ónagysága átforsólva táncolta a charlestont. Pincér! Az ágyak hidegek, mint az idő. A kisöcsém elfelejtette a Mlatyánkot. A kereskedő számolt és dühöngött. A redőnyök elhőrgögték a hét órák. Cukrot tettek a teába.

A napszamosnak tegnap keserű volt a bagó és a bor. A hiszterikák megmosdottak a hóban és szépségről álmodtak. Egyedül ez volt az új.

A hó egyébként a legokosabb anyag a világon: ha megunja az életet és a szemetet — egyszerűen elolvad.

(sz.)

— Kétévi börtön csalásokért. Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszéken kedden tárgyalak Szpáics Jócó noviszadi szobafestő bűnyűjét. Szpáics a csalások egész sorát követte el és Szvetic Gergely noviszadi lakostól több alkalommal 21 000 dinárt csalt ki. A bíróság Szpáicsot kétévi börtönrre ítélte.

— Nagy havazás a Fekete erdőben. Freiburgból jelentik: A Fekete erdő déli részén 24 órája tartó nagy havazás van és ezer méteren felül már 50 centiméter magas a hótakaró. A hőmérséklet a fagypontra süllyedt. Feldbergben a havazás viharos jelleget öltött és nagy kárt tett a telefon- és táviróvonalakban. Az Északi-tengeren hétfőn nagy vihar tombolt, amelynek több hajó esett áldozatul.

— Marconi válópere. Rómából jelentik: Gasparri bíboros most terjesztette a szentszéki bíróság elé Marconi válási kérvényét. A világhírű feltaláló először a westminsteri érsekhez fordult azzal a kérelemmel, hogy válassza őt el feleségétől, Beatrice O'Brientől. A westminsteri érsek utalta azután a Rota elé az ügyet. A szentszéki törvényszék egyelőre még nem kezdte meg az ügy érdemleges tárgyalását.

— Elkoboztak negyedélmillió dollár értékű tiszta alkoholt. Newyorkból jelentik: Mac Kenna Károly hírneves amerikai vegyészeti gyáros telepén a prohibíciós rendőrség névtelen feljelentés alapján 65.000 gallon tiszta alkoholt kobozott el. A gyáros a világháború idején az Egyesült-Államok vegyvizsgáló intézetének vezetője volt. A lefoglalt alkohol negyedélmillió dollár értékű s be van bizonyítva, hogy ebből a gyárban a karácsonyi ünnepekre liköröket akartak készíteni.

— A noviszadi újságírószekció alelnökének rágalmazója bocsánatot kért. Noviszadról jelentik: Malin Franjo nyugalmazott tanárt, a noviszadi újságírószekció elnökét, akit a legutóbbi petróradini községi választások alkalmával pártunkivüliek jelöltek, Paulovics Róbert a Pénzügyi Szövetségének főtitkára röpirathoz és hangon megtámadta és azt állította róla, hogy az 1918. évi októberi forradalom idején, mint a nemzeti tanács tagja visszaéléseket követett el. A noviszadi törvényszék kedden tárgyalta a becsületsértési pert, amelyet Malin indított Paulovics ellen. A tárgyalás folyamán Paulovics visszavonta állításait és bocsánatot kért Malintól, egyben pedig felolvasta annak a bocsánatkérő nyilatkozatnak a szövegét, amely a »Zastava« keddi számában teljes egészében megjelent. Malin a bocsánatkérés után visszavonta a vádat.

— Olvashatóan kell aláírni a pénzügyigazgatóság nyugtáit. A pénzügyigazgatóság közrendeletben felhívja mindazokat, akik a pénzügyigazgatóság pénztáránál pénzt vesznek fel, hogy a nyugtákat olvashatóan írják alá és a vállalatok teljes bélyegzővel pecsételjék le a nyugtát, mert különben a pénzügyigazgatóság nem érvényesíti a nyugtákat.

— Árvíz után — árvízbiztosítás. Becskerekéről jelentik: A földművelésügyi minisztérium bizottságot küldött ki, amelynek feladata lesz az utóbbi években előfordult árvízkatasztrófák okainak felderítése és annak megállapítása, hogy a katasztrófákért terhel-e valakit felelősség. A bizottság elnöke Beslic Nikola inspektor, a becskerei folyammérnökség vezetője, tagjai pedig Bernátszki Alekszandar a beogradi folyammérnökség főnöke, Miskov Nikola, a noviszadi folyammérnökség főnöke, Zsákies György, a sajkási ármentesítő társaság elnöke és Pfeifer István, a szontai ármentesítő társaság főnöke. A bizottság már meg is kezdte működését és kedden ülést tartott Becskereken. Az ülésen megállapították a munkaprogramot és elhatározták, hogy kiszállnak a helyszínre, majd a vizsgálat befejezése után, annak eredményéről jelentést tesznek a földművelésügyi minisztériumnak.

— Ötévi börtön leányzöketésért. Noviszadról jelentik: Alekszics Mladen voltói, Csursics Nenád csurogi és Legyena Mitya kulai földművesek és Alekszics Mária vilvói leány, Alekszics Mladen huga mult évi szeptember 14-én összebészelték, hogy megszöktetik a község legszebb és leggazdagabb leányát, Jociés Ljuba vilvói gazdanak Milya nevű leányát, aki titokban jegyese volt Alekszics Mladennek, a leány szülei azonban tiltakoztak a házasság ellen. A szöktetés után a leány Alekszics Mladen házába vitték, majd akarata ellenére egy előre elkészített kocsihoz dobták és Radics Vlada szállására hurcolták, ahol Alekszics Mladen erőszakot követett el ellene. A noviszadi törvényszék Alekszics Mladent hét évi börtönrre, Csursicsot és Legyenaot kilenc-kilenc havi fegyházra, Alekszics Mariát pedig hat havi fegyházra ítélte. A noviszadi felebbviteli bíróság ez évi szeptember 23-án öt évre szállította le Alekszics Mladent börtönbüntetésért. A semmitőszék hétfőn elutasította a semmisségi panaszt.

Srpsk Kralj (Bárány) kávéházban minden héten csütörtök délután 5 órai kezdettel

TEADÉLUTÁN

belépődij nélkül

Pátkal Sándor zenekarával

— Előnkváltás a német írók egyesületében a szennyirodalomról szóló törvény miatt. Berlinből jelentik: A német írók védőegyesületének egész elnöki kara lemondott, de megelőzőleg rendkívüli közgyűlést hívott össze, hogy új vezetőséget válasszon. A válságnak az az oka, hogy a választmány kizárta az egyesületből Heuss demokrata képviselőt, aki a birodalmi gyűlésen máig letere megszavazta a szenny- és ponyvairadalomról szóló törvényt.

— Kik rádióznak a Vajdaságban. Noviszadról jelentik: A noviszadi postai igazgatóság területen utabban a következő radioállomásokat engedélyezték. Velikakikindán: Lang Károly fevkepész, Nikolics Mita iskolaigazgató, Riesenfelder Károly földbírtokos, Ivanovics M. Milan gyógyszerész, Messinger Ida háztartásbeli, Szervo János aranyműves Pansevon Szabo László hajóskapitány, Deutsch József takereskedő, Vukovics László hivatalnok, Fischer Leó kereskedő, Urban Otto tanuló, Róna József szerelő, Huszár Károly vendéglős, Parcsetic András, kereskedő, Neuhaus Jakab kereskedő, Filipovics Alajos vendéglős, Antonovics György építész, Müller János technikus, Hanaro Abraham kereskedő, dr. Schmidt József orvos, Sestriján Rodoljub vasuti hivatalnok, Lencz Henrik kereskedő, Neu Frigyes

Károly gyáripáros, Kraljevicsevo: Gehhardt János kereskedő. Kolut: Bizam Antal vendéglős, Torzsa: Steimnetz Irén könyvelőné, Wolf János tanító, Blum Frigyes vendéglős, Noviszivac: Adolf Abraham vendéglős, Szorg László kereskedő, Zemun: Belandzsics Nikola mérnök, Hovaji Dezső földbírtokos, Schönfeld Hugó kereskedő, Perduka Pál villamos szerelő, Klopfer Jakab kereskedő, Lančics Franjo igazgató, Durd Lajos optikus, Sztaribecse: Wilhelm Károly mérnök, Buzás Ede földbírtokos, Jeremics Branislav mérnök, dr. Draskovics Ede ügyvéd, Schumacher Jenő kereskedő, Vertes Adolf igazgató, Szremzski Mitrovica Weisz Henrik gyáros, Czvil Károly sörgyári igazgató, Borota Nikola gyáros, Radovanovics György gyáripáros, Kohn Gyula igazgató, Sztarilan Franjo gépész, Ruma: Jovanovics Sztévan vendéglős, Vinkovci: Radancsevics Velimir vasutas, Flesch Bernát hivatalnok, Vics Pál Kovács, Jiraszék Oszkár vasutas, Begej-Sveti-Gyufacs: Scholdner Ferenc vendéglős, Tomasevac: Szubics Szimán tanító, Perdecz György gyógyszerész, Ada: Friedmann Mór szállodás, Holló Oszkár ügyvéd, Mol: Schpieger Jása gépész, Odszaci: dr. Trischler Aladár ügyvéd, Weber Péter villamasszerelő, dr. Wilhmann: Mátyás ügyvéd, Bezdán: Fehér István ügyvéd. Ezekkel az újonnan engedélyezett rádióállomásokkal a Vajdaságban 611 rádióengedélyt adtak ki.

— Emberelet egy pohár kiöntött pálinkáért. Noviszadról jelentik: Báics Sztánisa és Buha Mihály kucurai földművesek mult évi október 25-ikén Kucuran az egyik korcsmában pálinkáztak, amikor Gnip Andrija kucurai napszamos ittas állapotban kiöntötte a Báics Sztanisa előtt álló pálinkát. Ebből verekedés támadt mely azzal végződött, hogy Báics és Buha vasvillákkal agyonverték Gnip Andriját. A szombori törvényszék ez évi május 27-ikén másfél évi fegyházra ítélte a vádlottakat. A noviszadi felebbviteli bíróság dr. Gyurgyev Boskó-tanácsa kedden helybenhagyta az ítéletet.

— Halálozás. Beogradból jelentik: Dr. Eremics Zsvikó sztariibecseji ügyvéd Beogradban szanatóriumban, hosszas szenvedés után meghalt.

Karácsonyi ünnepnap a palánv
STEINER cukrászdán
egy torta már 50 dinártól
kapható
Telefon 206.

Dávid ékszerész (a Bárány-szálloda mellett) a karácsonyi ünnepek alkalmából kiadott mélyen leszállított áron órákat, ezüst és kinaezüst tárgyakat.

Törökországban tilos a régi divatu bugyogó és a hosszúorrú cipő viselése. Párisból jelentik: Egy idevalólag konstantinápolyi tudósítója jelent lapjának, hogy a belügyminiszter rendelkezése a rendőrhatalóságok országsszerte megtiltották a szabónak és cipészeknek, hogy fehér vászon régi divatu török bugyogót, illetőleg felkunkorodó hegyesorrú cipőt készítsenek.

Karácsonyi ünnepekre és újévre
„AUDION” radióval épje meg feleségét, családját.
DUS VÁLASZTEK, MÉRSÉKELT ÁRAK
VATEA csövek ve erképris leté
„AUDION”, DEUTSCH G. Novi Sad,
Jeromeška ulica 3.

Nemzetközi vasúti vonalak Jugoszláviában. A bukaresti nemzetközi közlekedésügyi konferencia határozata szerint Jugoszlávián keresztül fog az a nemzetközi teheráru vasúti vonal vezetni, amely Konstantinápolyból kiindulva Beogradot, Vinkovcát és Zagrebet érintve Buchson át a Svájcba vezet, míg a gyorsteheráru számára a Beograd-Zagreb-Maribor, a Beograd-Zagreb-Postumia vonalak szolgálnak. A tenger felé való szállításhoz a Zagreb-Susak-Split-i, érszállításhoz a Prilegor-Zagreb, végül Szaloniki felé való tranzitösszállítmányoknál a Beograd-Gjevjeleli-vonal alkalmas. A végleges menetrendet jövő márciusban Bécsben megtartandó nemzetközi konferencia állapítja meg.

Legényháborn Kikindán. Noviszadáról jelentik: A kikindai törvényszék ez évi március 6-ikán Gyuricsin Bogdán, Erdályán Milos és Kockár Iván kikindai legényeket nyolc-nyolc havi fegyházra ítélte, haláltokozó súlyos testi sérülésért, mert 1925 Szilveszter éjszakáján megsejték egyik tanyai bátról hazatérő Sztanics Gyokát, akit vasvillákkal és dorongokkal addig vertek, amíg összezsuzott koponyával holtan el nem terült. A noviszadi felelősségi bíróság ez évi július 15-ikén mind a három vádlott büntetését két-két évi fegyházra emelte fel. A noviszadi semmitőszék hétfőn elutasította a semmisségi panaszokat.

A Szubotcai Önálló Iparosok és Polgárok Betegsegélyző Egyesülete f. hó 23-ikán (csütörtök) d. u. 3 órakor osztja ki a karácsonyi segélyeket. Ez alkalommal 30 elszegényedet, vagy előre-gedett iparoscsalád kap természetbeni adományt (liszt, zsír, fa stb.) 15 gyermek lesz ruhával és cipővel ellátva. Mivel a segélyezés közadakozás útján történt, a szíves adakozóknak ezúton mond leghálásabban köszönetet az igazgatóság.

Atok, áldott tűz (Somogyi Pál verseskönyve.) Ebben a verseskönyvben az a legnagyobb érték, hogy szerzőjük teljes őszinteséggel áll egy világnézet szolgálatába. Somogyi Pál a proletár gondjait, bajait, érzéseit és hitét szó-lalattja meg keresetlen egyszerűséggel. A versek formailag nem mindig a legkifogástalanabbak, ezt azonban ellensúlyozza az a bátor, lendületes hitvallás, mely a szerzőt a legtisztább emberi hangig segíti. Az izlésesen kiállított könyvet a Fauszt-könyvkiadó adta ki Noviszadon.

A Színházi Élet karácsonyi száma kedden érkezett meg Szubotcára. A karácsonyi szám vaskos kötet és 304 oldalán mindvégig érdekös olvasni való és szórakozást ad mindenkinek. Rengeteg művészi kép, körinterjú, riport, regény, vers, cikk, kottamelléklet és a szokottnál is gazdagabb rovatok adnak innepi tartalmat a karácsonyi számnak, amely darabmellékletül Harsányi Zsolt nagysikerű »A Noszty-fiu esete Tóth Marival« című vígjátékát adja. A Színházi Élet pompás karácsonyi száma a literária árusítójánál kapható 20 dinárért.

Ugra folynak a Narodni Blószkopban az előadások. Hétfőn este a Narodni Blószkop nem tarthatott előadásokat. Kedden azonban teljesen rendbehozták a vasárnapi tűz okozta hiányokat s az előadások a legteljesebb rendben tovább folynak.

Egy magyar kurlal bíró fiát csalásért és sikasztásért letartóztatták. Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség egy előkelő uricsalád fiát, dr. Makara László volt banktisztviselőt, egy Pécsi kurlal bíró fiát, kedden sikasztás, csalás és más büncselekmények miatt letartóztatta.

Király- és hivatalnoksértésért másfélévi fegyház. Andricsek Szevén pancsevói éjjeli mulatótulajdonos múlt évi december 20-ikán Pancsevón össze-szeveszett egy rendőrhivatalnokkal és a vádirat szerint ekkor királysértést és hivatalnoksértést követett el. A noviszadi törvényszék Andricseket hétfőn másfélévi fegyházra ítélte. Dr. Vukovojac Zsárkó államügyész súlyosbításért felelősséget és kérte a vádlott azonnali letartóztatását. A bíróság azonban csak a rendőri felügyeletet rendelte el.

Vernački István ügyvéd-irodáját megnyitotta Szubotica Senoe (Bem)-ucca.

A bál után leütöttek két gyál-gazdát. Gyáláról jelentik: Szent Niko-lap estőjén bál volt a gyálai népotthon-ban, amely veszekedéssel végződött. A bál után a sötét uccában néhány legény megtámadta Jakovljevic Koszta gazdálkodót és Jövő fiát, akiket bottal és bicskával súlyosan megsebesítettek. Életveszélyes állapotban szállították őket haza. A tettesek után megindították a nyomozást.

SPORT

A bánati bajnokság állása

A vasárnapi Obilics-Dusan Silny mérkőzéssel lezáródott a bánati bajnok-ság őszi fordulója. A bajnokság élén a Srbija áll, mely a Dusan Silny elleni mérkőzését kivéve, minden meccsét megnyerte. A sorrend:

Srbija	3	—	1	6
Dusan Silny	2	1	1	5
Obilics	2	—	2	4
Zsak	1	2	1	4
Viktória	—	1	3	1

A vezető Srbija tizenhat gólt lőtt és hatot kapott. A tizenhat gólból tízet a csapat gólszáka, Radócz center lőtt. A Srbija kitűnő szereplése körül nagy érdemei vannak Budisin Lázár elnöknek és Mirkov Nikola postaigazgatónak, akik nagy hozzáértéssel és szeretettel dolgoztak a csapat játékeréjének előhavi-tásán.

LISZABON:

Hungária (Budapest)—Viktória 1:0 (0:0.) A magyar csapat biztosan győ-zött.

BOSTON:

Brooklyn Wanderers—Fall Rivers 1:0. A magyar járkosok pompás játékkal győzték le Amerika bajnokesapatát.

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város melletti szomszédos utcákban)

Csütörtök, december 2.

Bécs (517.2): 11: Koncert. 16.15: Hangverseny. 20.05: Ständchenek és szerenádok.

Zagreb (275.2): 17: Délutáni hang-verseny. 20.30: Dal- és áriaest. 21.45: Hírek, devizakurzusok, időjárás.

A választások előtt

az összes pártok meggyeztek abban,

hogy a legjobb

rádióapparátusokat

Konrath D. D. Subotica

szállítja

Lipce (357.1): 16.30: Koncert. 20.15:

Bach karácsonyi oratóriuma.

Milanó (315.8): 16.35: Jazzband. 20.45: Beethoven-est. 22.45: Jazzband.

SCHICHT

MOSÁS

Beáztatás „Asszonydicséret” — mosóporral, kimosás „Schicht” — szappannal a fehéreműt kiméli és pompásan tisztára mossa.

Prága (348.9): 12.15: Déli zene. 16.30: Hangverseny. 20.02: Zenekari hangverseny. 21: Karácsonyi dalok.
London (361.4): 17.15: Délutáni zene. 19: Zenekari hangverseny. 21: Koncert.
Róma (422.6): 17.15: Az »U. R. J.« hangversenye. 21: Színházi előadás.
Berlin (483.9): 16.30: Zenekari hangverseny. 20: »Madame Butterfly« Puccini operája. 22.30: Táncezené.
Budapest (555.6): 9.30, 12 és 15: Hírek, közgazdaság. 17.02: A m. kir. Operaház zenekarának hangversenye. 18.20: Irodalmi előadás. 20.15: Hangverseny.

TŐZSDE

Zürich, dec. 21. Zárlat: Beograd 9.125. Páris 20.90, London 25.0875, Newyork 517 egynyelcad, Brüsszel 71.95, Milanó 23.475, Amszterdam 206.90, Berlin 123.15, Bécs 73, Szófia 3.75, Prága 15.325, Varsó 57.5, Budapest 72.35, Bukarest 2.73.

Szombori gabonátőzsde, dec. 21. Buza 76 kilós 285.5—287.5 dinár, 75 kilós 280—285 dinár, 74 kilós 277.5—282.5 dinár. Zab 152.5—157.5 dinár. Árpa 180—200 dinár. Kukorica 133—150 dinár. Bab fehér 155—160 dinár, kézzel válogatott 165—170 dinár. Rozs bácskai 210—215 dinár. Liszt 0-ás 440—470 dinár, 2-es 390—420 dinár, 5-ös 340—370 dinár, 6-os 270—300 dinár, 7-es 190—210 dinár, 8-as 130—140 dinár. Korpa 115—120 dinár.

Noviszadi terménytőzsde, dec. 21. Buza bácskai 74 kilós 2%-os 280 dinár, 75—76 kilós 2%-os 287.50—282.50 dinár. Tengeri bácskai Noviszad paritás 140 dinár, 6 vagon bácskai Kelebia paritás 140 dinár, szerémi 137.50 dinár, szerémi Indija paritás 137.50 dinár. Liszt 0-ás G. 450 dinár. Irányzat: változatlan.

Budapesti gabonátőzsde, dec. 21. A gabonátőzsdén a forgalom élénk, az irányzat és az árak ugy a határidő, mint a készáru piacon változatlanok. Árfolyamok a határidő piacon: Buza márciusra 418.5, zárlat 418—418.5, májusra 419—420, zárlat 419—420, rozs márciusra 333—333.5, zárlat 332—333. A készáru piacon: Buza 380—412.5, rozs 305—310, árpa 335—255, köles 190—200, árpa 300—350, tengeri 200—205, zab 225—235, repec 565—570, korpa 165—170, lucerna 28—32.

Budapesti értéktőzsde, dec. 21. Magyar Hírel 338, Oszárak Hírel 134, Kereskedelmi Bank 1265, Magyar Cukor 2345, Georgia 285, Rimamurányi 190, Salgó 574, Kőszén 4740, Bródi Vagon 66, Beocsini Cement 1840, Naciel 1660, Ganz-Danubius 2415, Ganz Villamos 1330, Roskányi 150, Athenaeum 215.

KINTORNA

Egy mexikói bankban a következőképp folyik le a párbeszéd egy üzlet-félel:

— Adhatnak nekem tízezer frankot?
— Mire? — kérdi a pénztáros.
— Erre itt nil!

— A mi századunkban volt egy ka-tona, aki méter magas volt.
— Az semmi! Nálunk volt egy, aki olyan magas volt, hogy fel kellett ágaskodnia, ha fészülködni akart.

Lihegve ront be Móricka egy papir-kereskedésbe és már az ajtóban el kezd kiabálni:

— Kérem, szolgáljanak ki engem azonnal, mert nagyon sürgős!
— Mit akarsz fiacskám vásárolni?
— Egészségügyi papírt!

A páciens panaszkodik az orvosnak:
— Bizony doktor ur, a télen kor-solyázás közben cilestem a jegen és hat hétig kellett feküdnöm!
— Ugy — kérdi a doktor csodálkoz-va — hát odafagyott?!

Nem vehet cs leűjnek jobb aj ndéket

M NT EGY

„PROTOS“ VI LAMCS

PORSZIVÓGÉPET

„ENERGIA“

TELEFON 45. TEL FON 45.

LEGSZEBB
ÉS
LEGGOLCSÓBB

KARÁCSONYI AJÁNDÉK

RUFF
CUKOR A JZLETBEN
KAPHATO

Megkezdődött az olcsó karácsonyi óra- és ékszerárúsítás!

14 kar. valódi arany nyaklánc	90.—	Valódi china ezüst dohányzókeszlet	190.—	Ébresztő óra	60.—
14 kar. arany női gyűrű	60.—	6 személyes china ezüst likörkészlet	120.—	Svelei zsebóra	90.—
14 kar. arany brostű	90.—	China ezüst kenyérfosar	90.—	Ezüst női karóra	190.—
14 kar. arany függő, párja	60.—	China ezüst auferter	180.—	Arany női karóra	390.—
14 kar. arany karikagyűrű	90.—	China ezüst virágváza	35.—	14 kar. arany férfi lánc	290.—
14 kar. arany karcsat	240.—	China ezüst gyertyatartó	90.—	Arany kézelőgomb	190.—
Valódi brilliáns női gyűrű	490.—	Valódi ezüst cigarettaszipka	30.—	China ezüst ridikül	60.—
Férfi aranyóra	900.—	China ezüst sétabot	190.—	Dupla ezüst férfi óra	290.—
1 pár valódi brilliáns függő	690.—	China ezüst cigarettatárca	90.—	Ezüst ceruza és zsebkés	60.—

ÁDÁM IMRE óras és ékszeré-nél, SUBOTICA, Rudić ul. 6.

NYILT-TÉR

Nyilat.ozat

Alulírott ezuton is bocsálatot kerek Bulyovc.its János urtól (vo. pénzbeszedő) az ellene tett alaptalan rágalimak és sérteések miatt.

Kopunovic Fél x

11793

A „Sreća“ Jótékony Kiházásító Egye-sület igazgatósága felkéri az alul felsorolt tagsági könyvek tulajdonosait, hogy az egye-sület hivatalos helyiségében megjelenni szíveskedjenek a segély kifizetés napjának meghatározása végett: 125, 70, 811, 815, 71, 391, 392, 808, 792, 893.

Igazgatóság

11831

Csakis elsőrendű

Liszt, korpá, vörösliszt, kukorica, dara, árpadara, édes nemes paprika, só, szappan, gyertya, faszén és használt zsákok legjobb minőségben kaphatók

KICSINYBEN és NAGYBAN
SPITZERNÉL

Közvetlen a zsidó templom melletti üzletében
Suboticán

11836

A legmodernebb férfi és női cipők raktáron

Mérték után a legdivatosab cipő angol és francia divitias szerint. Javítások olcsón és izélesen

Altman cipőüzletében Subotica, Vilsonova ul. 18. Pázká - 111

Likvidáció

folytán önkéntes nyilvános árverésen el lesz adva L. Kohn i Sin sombori fakereskedő cég teljes épülete raktára egy téglen, melynek becseréteke 200.000 dinár.

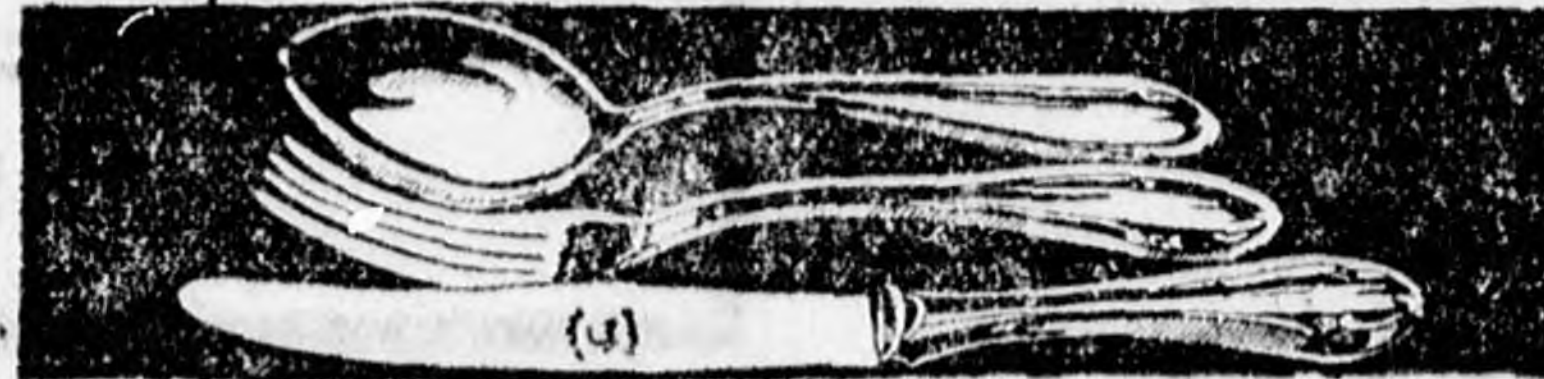
Ay árverés 1926 december 26.-án (karácsony második napján, vasárnap) délelőtt 10 órakor tartatik meg Dr. Oblat és Dr. Bazsevác ügyvédek irodájában (Sombor, Milackrena ul. 2.), akiknél a leltár megtekinthető és minden körülény-felvilágosítás nyerhető.

Árverezők árverés előtt tartoznak 15.000 dinárbanatpénzt letenni, a vételár többi része 8 nap alatt fizetendő, amikor is az épületfakészlet átvehető.

A raktár mindenkor megtekinthető likvidáció céljából: Sombor, Kraija Petra ul. 53

11961

Alpacca Gowe Silber

A bar és minőségben elismert

VILÁGMÁRKA

Gyár: Chr. G. Welner A. G. Auerhammer b. Aus.
Képvislet: Alfred Krauser, Subotica

ZSÁK F ADA

M. omkép s liszte es
g. bon zsákok kaphatók

a NOVISADI HÁF ER-féle őzmalomban

11901

Gondoskodj k gyermekei ől ka ácsnyra!

Fekete gyermek magas cipők:

3-5 éves gyermekeknek 69.— din.
6-10 " " " " 109.—
10-14 " " " " 119.—

Barna magas gyermekecipők:

3-5 éves gyermekeknek 89.— din
elsőrendű box-bőrből

Sugár Béla cipőház

Subotica, Aleksandrova ulica 11. s.ám

Világi megrendelések postán plárvát melletti pontosan eszközöltetnek.

11901

ZLATNA BATERIA
ZMAJ

PRVOVRSTAN MATERIAL!
SVETI MAJ JACE!
IZDRZI MAJ DULJE!

Naponta
friss batteria
gyári áron

S. AD. ENGL
SUBOTICA

Visszonteladók
kérjék zseblám-
pa- és öngyújtó
árjegyzéket.

Legszebb ajándékok Karácsonyra és Újévre

az eredeti Caron, Guerlain, Coty, Houbigant parfümök, pouderek, kölni vizek valamint manicür-kasetták pompás kivitelben, dúz választékban.

Drogerija HERCZL Subotica

Te. 16. — Aleksandrova ul. 1. — T. L. 165

11201

SUBOTICA
Jelačićeva ulica

5.

11744

WEISZ HENRIK KALAP és SAPKA-

ülönlegességek leveo csobb beszerzési forrása

Legjobb hócipők

„WIMPASSING“

gyári áron kaphatók

F. KOVÁCS I DRUG-nál
SUBOTICA

11837

Mindenki csak a **PYRAM**

cipőkrémet használj

Ho y m. el nagyobb vevő örökléke
Vel. Kikinda éskörnyékén
cipőárunk kitűnő minőségű ismerttéshetők, megállapodtunk abban, hogy az összes dúsz felzerelt raktárunkon létező árukat a

eredeti gyári árra szállítjuk
Ma csoda olcsó kaphat la lábbell
Jovan Wetz i S. , Velika Kikinda
A városbáz val zomben

1157

Komlótermelők!

Legmodernebb és legjobb

Komlótermelők!

komlószáritóberendezéseket

Telefon: 134.

gyártja

Telefon: 134.

Braća Goldner, Subotica

Kérjen árajánlatot!

Jugovića ulica br. 20.

Kérjen árajánlatot!

11555

